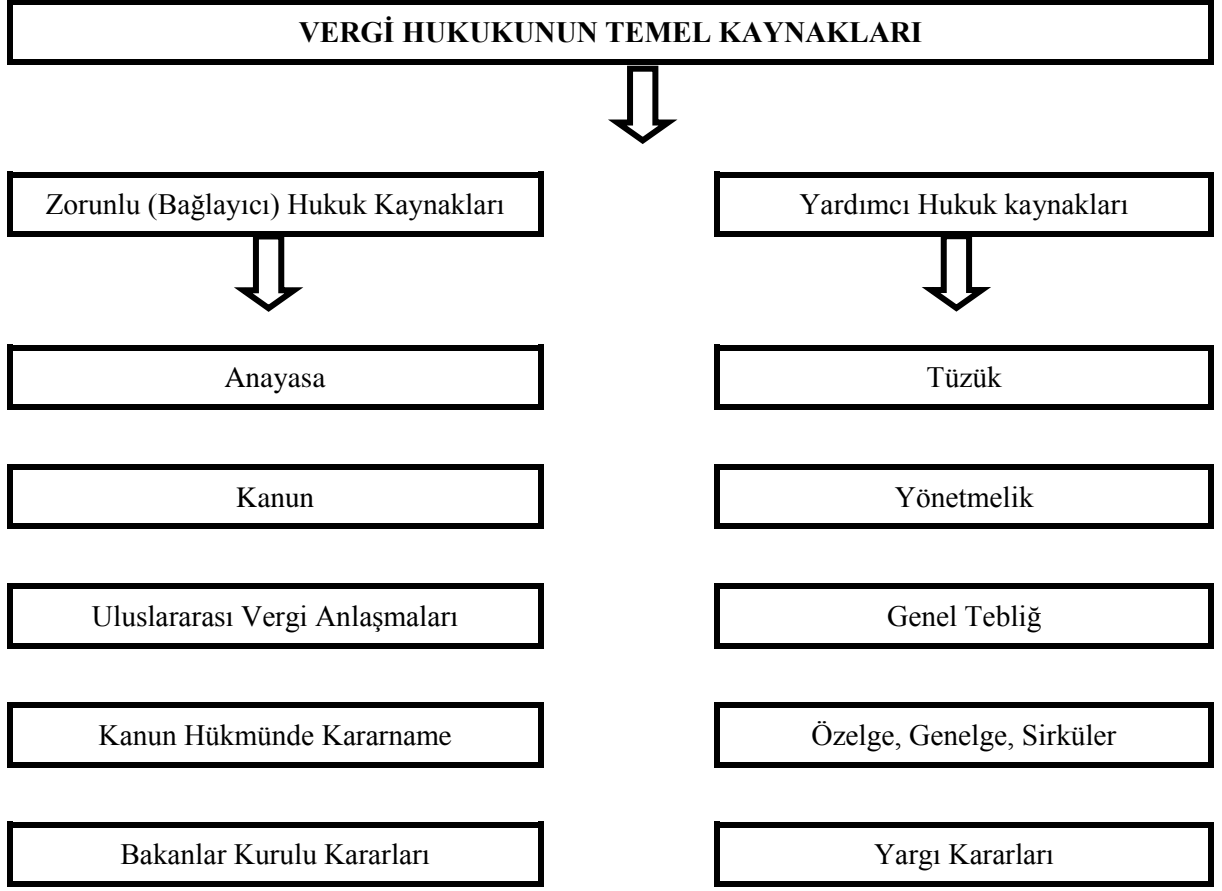

VERGİ HUKUKU GİRİŞ

ANAYASA

- Herkes kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre vergi ödemekle mükelleftir
- Anayasa'nın 73. madde üçüncü fıkrası, "Vergi resim , harç ve benzeri mali mükelleflikler kanunla konulur, değiştirilir ve kaldırılır." diyerek, kanunilik ilkesini benimsemiştir
- "Mali gücüne göre vergi ödeme ilkesi" vergide eşitlik ilkesinin karşılığıdır.
- Vergi , resim harç ve benzer mali yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içerisinde değişiklik yapma yetkisi Bakanlar Kuruluna verilebilir.

KANUNLAR

- Anayasa'nın yetkili kıldığı organlar tarafından çıkarılan, yazılı, genel, sürekli ve soyut hukuk kurallarıdır
- Yazılı olmalıdırlar. Bu nitelik, kanunları hukukun diğer bir kaynağı olan örf ve adetten ayırır
- İstisnai haller dışında genel olmalıdırlar
- Aynı durumdaki olay ve kişileri kapsar
- Sürekli olmalıdırlar. İstisnai olarak belirli bir süre için çıkarılabilirler (Bütçe Kanunu)
- Yürürlük tarihi belirtilmemişse yayın tarihinden itibaren 45 gün içinde yürürlüğe girerler.

ULUSLARARASI VERGİ ANLAŞMALAR

- 1982 Anayasa'sının 90.maddesi "Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve uluslar arası kuruluşlarla yapılacak anlaşmaların onaylanması, **TBMM'nin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır**
- Uluslararası bir anlaşmaya dayanan uygulama anlaşmaları ile kanunun verdiği yetkiye dayanarak ekonomik, ticari, teknik ve idari anlaşmaların TBMM tarafından onaylanmasına gerek yoktur
- Usulüne uygun bir şekilde yürürlüğe sokulan anlaşmalar kanun hükmündedir. Bu anlaşmalar hakkında **Anayasa'ya aykırılık iddiası ile dava açılmaz**
- Türkiye'nin taraf olduğu bu antlaşmalarda gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirlerde vergileme hakkı gayrimenkulün bulunduğu devlete bırakılmıştır.
- Kişinin bulunduğu devletten başkaca devlette bulunan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan değer artış kazançları için vergileme, söz konusu gayrimenkulün bulunduğu Devlette ve bu Devletin iç mevzuatı çerçevesinde yapılacaktır.
- Örneğin, Almanya'da veya Belçika'da yerleşik bir vatandaşımızın **Türkiye'de sahip olduğu bir gayrimenkulü kiraya vermesinden elde ettiği kira gelirleri Türkiye'de vergiye tabi tutulacak**, ancak Türkiye'de bu şekilde ödenmiş olan vergi mukim oldukları Almanya'da veya Belçika'da toplam kazançları üzerinden ödeyecekleri vergiden istisna edilmek suretiyle dikkate alınacak ve böylece vatandaşlarımızın mükerrer vergiye tabi tutulmaları önlenmiş olacaktır

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELER

- Anayasanın 91 maddesi Bakanlar Kuruluna, Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi vermiştir
- Ancak bunların daha çok, olağanüstü durumlar ve acil durumlarda çıkarılması gerekir
- Anayasa'da belirtilen temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile siyasi haklar ve ödevler, sıkıyönetim ve olağanüstü haller dışında Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenemez
- Vergiler, Anayasa'da siyasi haklar ve ödevler bölümünde yer aldığından olağanüstü haller ve sıkıyönetim dönemleri dışında vergiler Kanun Hükmünde kararname ile düzenlenemez.

BAKANLAR KURULU KARARLARI

- Anayasa'nın 73. maddesinin son fıkrası
- "Vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin; muaflık, istisna ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde, **kanunun belirlediği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapma yetkisi Bakanlar Kurulu'na verilebilir**
- Bakanlar Kurulu Kararlarını **yasama organının onayına sunmak mükellefiyeti yoktur.**
- Bakanlar kurulu verecekleri kararlarda yeni bir vergi koyamaz koyulmuş olan bir vergiyi kaldıramaz. Sadece kendisine kanunda verilen oranla sınırlı kalmak kaydıyla değişikliğe gidebilir. Ancak unutulmamalıdır ki bir oranı %0 a indirdiğinde teknik olarak geliri vergi dışına çıkartmış olacaktır.
- Bu açıklamalar doğrultusunda BKK nun **vergiyi doğuran olayla ilgili olarak** bir değişiklik yapma hakkı bulunmamaktadır.

TÜZÜKLER

- Kanunlar soyut metinlerdir. Bu nedenle kanunlarda ayrıntılara yer verilmemesi gerekir
- Anayasa'nın 115. maddesi "Bakanlar Kurulu, kanunun uygulamasını göstermek veya emrettiği işlevi belirtmek üzere,
- Kanunlara aykırı olmamak ve Danıştay'ın incelemesinden geçirilmek şartıyla tüzükler çıkarabilir.
- **Tüzükler Cumhurbaşkanınca imzalanır ve kanun gibi yayınlanır**

YÖNETMELİKLER

■ Yönetmeliklerin temel özellikleri

- İdarenin uygulama alanında sahip olduğu düzenleyici işlemleri belirler
- Yönetmelik çıkarma yetkisi, Bakanlar Kurulu, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerine aittir
- Yönetmelik, sözü edilen kuruluşların görev alanlarını ilgilendiren kanun ve tüzüklerin uygulama alanını göstermek için düzenlenir
- Yönetmelik, uygulama alanını düzenlediği kanun ve tüzüklere aykırı hüküm getiremez
- İlgililere ulaşması amacıyla, kamuyu ilgilendiren yönetmelikler, Resmi Gazete’de yayınlanır

• Genel Tebliğler

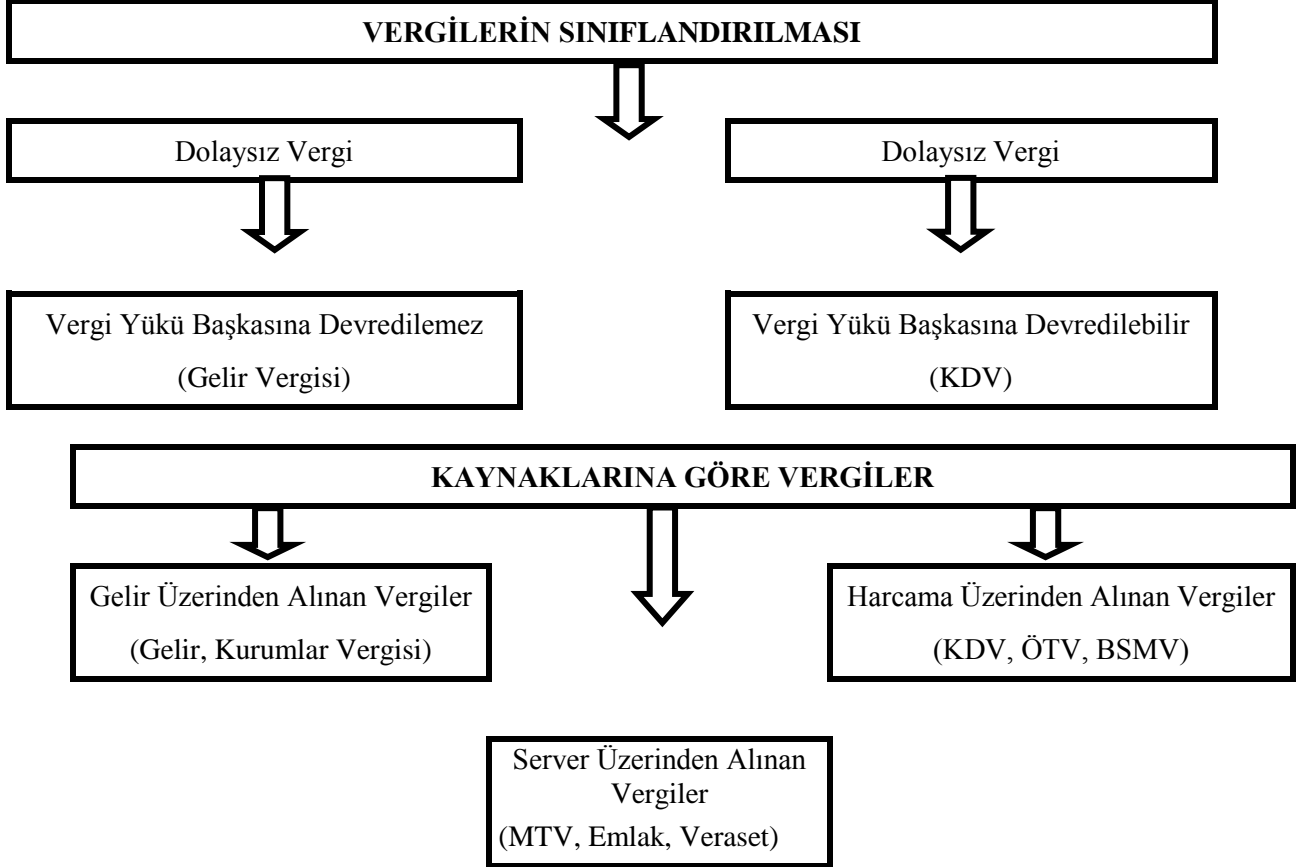
- Kanunların vermiş olduğu yetkiye dayanarak Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılır. Genellikle kanunların nasıl uygulanacağını gösteren belgelerdir.
- Yayınlandıktan sonra herkesin uyması zorunlu hale gelen metinlerdir.
- Kanun ile arasında farklı hükümler bulunması halinde kanunun lafzı yada emirleri dikkate alınır.

• Muktezalar (Özelgeler)

- Mükelleflerin açıklamaya ihtiyaç duydukları konularda kişisel olarak Maliye Bakanlığına yazılı olarak başvurmasıdır.
- Özelgeler bağlayıcı kaynak değildir.
- Ancak, muktezaya göre uygulama yapan mükelleflere, ceza gerekse dahi vergi cezası kesilemez

• Yargı Organından Doğan Kaynaklar

- Kişisel kararlardır, herkesi bağlamazlar
- Ancak içtihadı birleştirme kararları, Danıştay daireleri ile diğer idare ve vergi mahkemeleri için uyulması zorunlu kaynaktır

VERGİ USUL KANUNU

İSPAT

- Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin **gerçek mahiyeti esastır.**
- Vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti **yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir.**
- Vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan **şahit ifadesi ispatlama vasıtası olarak kullanılamaz.**
- İktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde **ispat külfeti bunu iddia eden tarafa aittir.**

VERGİ MAHREMİYETİ

- Vergi muameleleri ve incelemeleri ile uğraşan **memurlar**;
- **Vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danış tayda** görevli olanlar;
- Vergi kanunlarına göre kurulan **komisyonlara iştirak edenler**;
- Vergi işlerinde kullanılan **bilirkişiler**
Kişisel bilgileri açıklayamaz ve kullanamaz, bu yasak, yukarıda yazılı kimseler, **bu görevlerinden ayrılışları dahi devam eder.**
- Yukarıda yazılı olan mükellefler 3. dereceye kadar olan kan ve civar hısımlarının işlerine bakamazlar.

Vergi Mahremiyeti İstisnaları

- Gelir ve Kurumlar Vergisi Matrahlarının İlanı
- Borçlu mükelleflerin ilan edilmesi
- Vergi levhasının yetkililere ibrazı
- Kamu görevlilerince yapılacak adli ve idari soruşturmalar
- Sahte belge düzenleyen veya kullananların meslek odalarına bildirilmesi

Bu kapsamda değerlendirilmez

VERGİ LEVHASI

- *Ticari kazanç sahipleri ((Kazancı basit usulde tespit edilenler dâhil)*
- *Zirai kazanç sahipleri (Yazıhane açmış olanlar)*
- *Serbest meslek erbabı,*

■ Sermaye şirketleri

- *Anonim şirketler*
- *Limited şirketler*
- *Eshamli komandit şirketler*

Her yıl **Mayıs ayının son gününe kadar** vergi tarihine esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren levhayı GİB İnternet adresinden alarak işyerinde bulundurmamak zorundadırlar

VERGİ DAİRESİ

- Mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı oldukları **vergi kanunları ile belirlenir**.
- Ancak, Maliye Bakanlığı, (Gelir İdaresi Başkanlığı) gerekli gördüğü hallerde, Mükelleflerin işyeri ve ikametgâh adresleri ile il ve ilçelerin idarî sınırlarına bağlı kalmaksızın vergi daireleri vergi dairesini belirlemeye **yetkilidir**

MÜKELLEF

- Vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettübeden gerçek veya tüzelkişidir
 - Kimin verginin mükellefi olduğunu **kanun belirler**
 - Mükellefin vergi borcunu ödemenin yanı sıra, bildirimde bulunma, defter tutma, belge düzenine uyma gibi ödevleri de bulunmaktadır
 - Mükellefin vergiyi ödeme ödevine “maddi ödev”(maddi mükellefiyet), diğer ödevlerine ise “sekli ödevler” (sekli mükellefiyet) denir
 - Vergi kanunlarıyla kabul edilen haller müstesna olmak üzere, mükellefiyete veya vergi sorumluluğuna müteallik özel mukaveleler vergi dairelerini bağlamaz.
 - Bu kanunun müteakip maddelerinde geçen "mükellef" tabiri vergi sorumlularına da şamildir

VERGİ SORUMLUSU

- Vergi sorumlusu, verginin ödenmesi bakımından alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir (VUK, m.8/2)
- Vergi sorumlusu verginin **asil borçlusu değildir**.
- Mükellefe ait olan verginin ödenmesi ve sekli ödevlerin yerine getirilmesi bakımından **sorumlu olan bir üçüncü kişidir**.
- Vergi sorumlusunun sorumluluğu velii vasi kayyum gibi sınırsız bir sorumluluk değildir.
- Vergi Usul Kanunu’nda geçen “mükellef” deyimini, **vergi sorumlularını da kapsamaktadır**

Üç Tür Vergi Sorumluluğu Bulunmaktadır.

A. Vergi Kesen Durumundaki Vergi Sorumlusu

- Başkasının vergisini keserek ödemekten sorumlu olan vergi sorumlusu, mükellef adına vergi ödeme ödevini yerine getirmesi açısından vergi dairesine karşı muhatap olan kişiyi ifade etmektedir. Vergi sorumlusu, asıl mükellefe yaptığı ödemelerden hesapladığı vergiyi keserek alacaklı vergi dairesine onun adına yatırmaktadır. “Vergi kesen” durumundaki vergi sorumlusu, sadece teknik anlamda vergi sorumluluğunu üstlenmiş olup, esasında “aracı ödeyici”¹ veya “maliyenin fahri tahsildarı” niteliğini taşımaktadır. Örneğin, GVK’nın 94. maddesi ve KVK’nın 24. maddesine göre bir kısım gerçek ve tüzel kişiler, yanlarında çalıştırdıkları kişilere ödedikleri ücretlerden veya başkalarına yaptıkları ödemelerden vergi kesintisi yapıp, alacaklı vergi dairesine ödemekten sorumlu tutulmuştur

B.Fer’i Vergi Borçlusu Durumundaki Vergi Sorumlusu

- Başkasının vergisini kendi malvarlığından ödemekten sorumlu olan vergi sorumlusu, asıl mükellefe birlikte veya onun yerine geçerek vergi borcunu kendi malvarlığından ödemek zorunda kalan kişiyi ifade etmektedir. Vergiyi doğuran olayla ilgisi olmadığı halde, asıl vergi borçlusu ile birlikte veya onun yerine vergiyi kendi malvarlığından ödeyen vergi sorumlusuna “fer’i vergi borçlusu” da denilmektedir¹. Vergi hukukunda bu niteliklerde bir vergi sorumlusunun kullanılmasının amacı “vergi alacağını güvence altına almaktır”.

C.Vergi Ödevlisi Durumundaki Vergi Sorumlusu

- Başkasının şekli vergi ödevlerinin doğru yapılmasından sorumlu olan vergi sorumlusu, mükellefe ilgili bir işlem yapılması veya onun şekli ödevlerinin yerine getirilmesi sırasında vergi kanunları ve diğer kanunlarda belirlenen usul ve esaslara uygun hareket etmekten sorumlu tutulan kişileri ifade etmektedir. Bu konumdaki vergi sorumlusu, asıl mükellefin şekli vergi ödevlerinin doğru yapılması sorumluluğunu üstlenmiş olup, “vergi ödevlisi” niteliğini taşımaktadır. Vergi hukukunda bu niteliklerde bir vergi sorumlusunun kullanılmasının amacı “mükellefe ilgili şekli ödevlerin doğru ve eksiksiz yapılmasını sağlamaktır”. Vergi ödevlisi niteliğini taşıyan vergi sorumluları iki grupta toplanabilir. Birincisi, mükellefin ödevlerinin tam ve eksiksiz olarak yerine getirildiğini kontrol etme ödevi verilenler. İkincisi, 3568 sayılı kanuna göre yetki almış serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir ve yeminli mali müşavirler

MÜKELLEF VE VERGİ SORUMLUSU AYRIMI

- Bir kişinin vergi mükellefi olabilmesi için
 - 1) Vergiyi doğuran olayın ilgilinin kişiliğinde gerçekleşmesi
 - 2) Vergi borcunu kendi malvarlığından ödemek zorunda olması gerekmektedir.
- Bu iki şart vergi mükellefi ile vergi sorumlusu arasındaki farkları belirlemede temel kriter oluşturmaktadır.
- Ayrıca vergi sorumlusu asıl borçlu olmayıp sadece kendisine kanundan getirilen zorunluluk kapsamında yükümlü olan kişidir.

KANUNİ TEMSİLCİLER

(Fer’i Vergi Borçlusu Durumundaki Vergi Sorumlusu)

- Tüzelkişilerle küçüklerin ve kısıtlıların,Vakıfşar ve cemaatler gibi tüzelkişiliği olmayan teşekküllerde vergi ödevi kanuni temsilciler tarafından yerine getirilir.
- Sorumlulukları sınırsızdır.
- Tüzel kişilikten **alınamayan kamu alacakları bu kişilerden tahsil edilir**

Veli

Medeni Kanunumuza göre küçük ve kısıtlıların doğal temsilcisi

Vasi

Medeni Kanunumuza göre küçük ve kısıtlıların mahkemelerce atanmış temsilcisi

Tüzel Kişilerde Yetkili

Tüzel kişiliklerin yetkili organlarınca imza yetkisi verilmiş kişiler

Kayyum

Tüzel kişilerin yönetimine mahkemelerce atanmış temsilcisi

MİRASÇILARIN SORUMLULUGU

(Fer'i Vergi Borçlusunun Durumundaki Vergi Sorumlusu)

- Ölüm halinde Mükelleflerin ödevleri ortadan kalkmamakta, mirası reddetmemiş kanunini veya mansup (atanmış) mirasçılara geçmektedir
- Ancak, her bir mirasçı, ölen mükellefin vergi borçlarından miras payları oranında sorumlu olur (VUK, m. 10)
- Mirasçı kendi payına düşen borcu ödeyerek borçtan kurtulabilir. Ancak tek mirasçı tüm borcu ödeyerek diğerlerini bu sorumluluktan kurtarabilir.
- Medeni Kanuna göre mirasçı ölüm tarihinden itibaren mirası ret davası açabilir. Dava kazanılması durumunda maldan ve borçtan sorumlu tutulamaz.
- Bununla birlikte, cezaların kişiselliği ilkesi gereği, ölüm halinde vergi cezaları mirasçılara geçmeyerek düşmektedir (Dikkat edilmesi gerekir ki burada ortadan kalkan sadece vergi cezalarıdır. Vergi borçları ise durmaktadır.) (VUK,m. 372)

EHLİYET VE TEMSİL

- Vergi hukukunda, mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet aranmaz . Ancak kanuni temsilciler için kanuni ehliyet şarttır.(VUK, m. 9/1)
- Kanuni ehliyet medeni kanunda sayılan “hak ehliyeti” ile “fiili ehliyetin” birleşiminden meydana gelmiştir.
- Medeni hukuktaki fiil ehliyetine sahip olmayanlar da vergi mükellefi ve vergi sorumlusu (kanuni temsilci hariç) olabilirler
- Kanuni ehliyeti olmayanların vergi mükellefi ve vergi sorumlusu olabilmeleri, vergi hukukunda “vergi ehliyeti” kavramıyla açıklanır
- Ancak, tüzel kişilerin, küçüklerin, kısıtlıların ve tüzel kişiliği olmayan kuruluşların mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde, bunlara düşen ödevler kanuni temsilcileri tarafından yerine getirilir.
- Vergiyi doğuran olayın (kazancın) kanunen yasak edilmiş işlerden elde edilmiş olması vergilendirmeyi etkilemez.

VERGİYİ DOĞURAN OLAY

- Vergilendirme süreci vergiyi doğuran olayın meydana gelmesi ile başlar. Bu süreç verginin tarhi, tebliği ve tahakkuku aşamaları ile devam eder ve vergi borcunun ödenmesiyle süreç tamamlanır.
- Bir vergi borcunun doğabilmesinin ön koşulu, bir vergi kanunu hükmünün bulunması ve söz . konusu bu vergi ile ilgili vergi kanununun, o yıla ait bütçe kanununun C cetvelinde yer almasıdır.
- Vergilendirme ilişkisi “vergiyi doğuran olay”ın gerçekleşmesi ile kurulur. Bu,bazen bir maddi olayın (fiilin) gerçekleşmesi, bazense bir hukuki durumun tekemmül etmesi (oluşması) şeklinde gerçekleşir.
- Vergiyi doğuran olayın gerçekleşmesi yükümlü bakımından vergi borcunun,devlet bakımından da vergi alacağının doğması demektir.
- Vergiyi doğuran olayı şahsında gerçekleştiren kişi vergi mükellefi olur.
- Zaman aşımı hesabı vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği tarih esas alınarak yapılır. Aynı şekilde, ceza yaptırımlarının işlemeye başlamasında da vergiyi doğuran olayın gerçekleşme zamanı esastır
- Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasaklanmış bir faaliyet olması (örn: suç teşkil etmesi), vergi yükümlülüğünü ya da sorumluluğunu ortadan kaldırmaz (VUK m. 9, f. 2). Örneğin, yasak olmasına rağmen uyuşturucu madde üretiminde kullanılan bitkileri (haşhaş vb.) yetiştirip satarak gelir elden bir kişi, Gelir Vergisi Kanunu kapsamında vergilendirilmesi gereken bir gelir elde etmiştir.
- Vergilendirme ilişkisinde vergiyi doğuran olay ve bu olaya, ilişkin işlemleri gerçek mahiyeti dikkate alınır. Bu bakımdan yemin hariç her türlü delilden yararlanılabilmektedir

VERGİYİ DOĞURAN OLAYIN MEYDANA GELMESİ (Alınma Şekillerine Göre)		
Gelir Üzerinden Alınan Vergiler	Gelir Vergisi	Kazanç veya iradın elde edilmesi
	Kurumlar Vergisi	
Harcama Üzerinden Alınan Vergiler	Katma Değer Vergisi	Malın teslimi yada hizmetin ifasında
	Özel Tüketim Vergisi	Malın teslimi, ithali, veya ilk tescilinde
	Banka Sigorta Muameleleri Vergisi	Bankalar veya Sigorta şirketlerinin lehe para almalarında
	Özel İletişim Vergisi	Telekomünikasyon hizmetinin ifasında
Servet Üzerinden Alınan Vergiler	Veraset Ve İntikal Vergisi	Veraset yoluyla veya başka bir suretle ivazsız (bedelsiz) olarak geçmesinde
	Motorlu Taşıtlar Vergisi	Araçların sicile tescilinde
	Emlak Vergisi	Bir bina, arazi veya arsaya malik yada bunlar üzerinde intifa hakkına sahip olma

Tarh, Tebliğ, Tahakkuk, Tahsil	
Tarh	Verginin tarhi, vergi alacağıın kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağı miktar itibariyle tespit eden idari muameledir
Tebliğ	Tebliğ, vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar tarafından mükellefe veya ceza sorumlusuna yazı ile bildirilmesidir.
Tahakkuk	Verginin tahakkuku, tarh ve tebliğ edilen bir verginin ödenmesi gereken bir safhaya gelmesidir. (Kesinleşme)
Tahsil	Verginin tahsili, kanuna uygun surette ödenmesidir
Tahakkuku Tahsile Bağlı Olan Vergiler	Mahiyetleri itibariyle tahakkuku tahsile bağlı vergilerde, verginin tahsili tahakkuku da içine alır. Tahakkuku tahsile bağlı vergilerde tahakkuk ve tahsil aşamaları ve işlemleri aynı anda gerçekleşmektedir. Harçlar , İhale için ödenen Damga Vergisi Vb.

Vergiyi Doğuran Olay

Tarh

Tebliğ

Tahakkuk

Tahsil

VERGİNİN TARHI

- Vergi idaresinin, mükellefin vergi borcunu miktar olarak hesaplaması işlemine tarh adı verilir.
- Vergi Usul Kanunu'nun 20'nci maddesine göre "*Verginin tarhi, vergi alacağıının kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağı miktar itibarıyla tespit eden idari muameledir*".
- Verginin tarhi ile mükellef bakımından vergi borcu, vergi idaresi bakımından da vergi alacağı hesaplanmakta ve miktar itibarıyla belirli hâle gelmektedir
- Tarh işlemi, tek yanlı ve icrai bir işlemdir. Tarh işleminin tek yanlılığı, vergi idaresinintek taraşı irade açıklamasıyla mükellefin hukuki durumunda değişiklik yapması anlamını taşır
- Başka bir anlatımla tarh işlemi mükellefin rıza ve muvafakati aranmaksızın onun hukuki durumu üzerinde etki doğurur
- Örneğin, vergi tarhiyatının gerçekleştirilebilmesi için yapılan vergi incelemesi, bir idari işlem olmasına karşın, vergi tarhına hazırlık niteliğinde bir idari işlem olduğundan icrai bir nitelik taşımamaktadır. Bu nedenle, mükellefin hukuki durumunda değişiklik yaratan işlem vergi incelemesi değil, bu vergi incelemesine dayanılarak yapılan tarh işlemidir.
- Yargı merciince iptal edilen bir tarh işlemi, iptal kararıyla birlikte o işlemin yapıldığı tarihten itibaren hükümsüz kılınmaktadır.

BEYANA DAYALI TARHIYAT

- **Beyan esasına dayalı vergilerde vergi matrahı kural olarak mükellef tarafından** saptanıp vergi dairesine bildirilmekte ve vergi dairesi tarh işlemini Mükelleflerin beyanına dayalı olarak gerçekleştirmektedir.
- Örneğin gelir, kurumlar, katma değer, veraset ve intikal vergileri beyan üzerinden alınan vergilerdir
- Mükellefin beyanı üzerine yapılan tarhiyatta vergilendirme sürecinin bazı aşamaları aynı anda gerçekleşir. Başka bir deyişle beyan usulünde verginin tarh ve tahakkuk aşamaları mükellefin beyanı üzerine tahakkuk fişinin kesilmesiyle aynı anda tamamlanmış olmaktadır.
- Beyana dayanan tarhta vergi matrahımükellef tarafından saptandığı için, kural olarak, mükelleşer beyan ettikleri matrahlar üzerinden tarh edilen vergilere karşı dava açamazlar (VUK m. 378)

İKMALEN TARHIYAT

- "İkmalen vergi tarhi, her ne şekilde olursa olsun bir vergi tarh edildikten sonra bu vergiye müteallik olarak meydana çıkan ve defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak miktarı tespit olunan bir matrah veya matrah farkı üzerinden alınacak verginin tarh edilmesidir"
- ikmalen vergi tarhının ilk koşulu, tarhiyat öncesinde tarh yöntemlerinden herhangi birine dayanılarak bir verginin tarh edilmiş olmasıdır. Bu nedenle ikmalen vergi tarhi, ek veya tamamlayıcı vergi tarhi olarak da adlandırılmaktadır
- Kanun koyucunun ikmalen vergi tarhi bakımından öngördüğü ikinci koşul, yapılacak olan tarhiyata ilişkin matrah veya matrah farkının defter, kayıt ve belgeler veya kanuni ölçülere dayalı olarak saptanmasıdır. Daha açık bir ifadeyle vergi idaresi, yapılmış olan ilk tarhiyatta esas alınan matrah ile ikmalen vergi tarhına konu olan matrah veya matrah farkını bu defter, kayıt ve belgeler veya kanuni ölçülere göre tespit edebilmelidir. Örneğin mükellef verdiği beyannamede gelirini eksik bildirmişse ve bu durum vergi idaresi tarafından mükellefin defter ve kayıtlarından hareketle saptanabiliyorsa aradaki matrah farkı için ikmalen tarhiyat yapılır.
- Benzer bir biçimde, bir iktisadi kıymetin değerlemesinde rayiç bedel esas alınması gerekirken maliyet bedeli üzerinden hesaplama yapılmışsa, bu durumda kanuni ölçüler yanlış uygulandığından aradaki matrah farkı nedeniyle de vergi ikmalen tarh edilir.

RESEN TARHİYAT

- “Resen vergi tarhı, vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak tespitine imkan bulunmayan hâllerde takdir komisyonları tarafından takdir edilen veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca düzenlenmiş vergi inceleme raporlarında belirtilen matrah veya matrah kısmı üzerinden vergi tarh olunmasıdır. inceleme raporunda bu maddeye göre belirlenen matrah veya matrah farkı re’sen takdir olunmuş sayılır” (VUK m. 30)
- Resen vergi tarhı, ikmalen vergi tarhından farklı olarak, matrahın belli maddi deliller veya kanuni ölçülere dayanılarak saptanmasının mümkün olmadığı hâllerde idarenin başvurduğu bir tarhiyat yöntemidir. Resen vergi tarhında, tarhiyata dayanak teşkil eden vergi matrahı takdir komisyonu tarafından belirlenmekte veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar tarafından hazırlanan inceleme raporlarıyla saptanmaktadır.
- 1. Süresi geçtiği halde vergi beyannamesinin verilmemiş olması;
- 2. Vergi beyannamesi kanuni veya ek süreler içinde verilmekle beraber, beyannamede vergi matrahına ilişkin bilgilerin gösterilmemiş olması;
- 3. Vergi Usul Kanunu’na göre tutulması zorunlu olan defterlerin hepsi veya bir kısmının tutulmamış veya tasdik ettirilmemiş olması ya da vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlara herhangi bir nedenle ibraz edilmemesi;
- 4. Defter kayıtları ve bunlarla ilgili vesikaların, vergi matrahının doğru ve kesin olarak tespitine imkân vermeyecek derecede eksik, usulsüz ve karışık olması sebebiyle ihticaca salih bulunmaması;
- 5. Tutulması zorunlu olan defterlerin veya verilen beyannamelerin gerçek durumu yansıtmadığına dair delil bulunması;
- 6. Vergi Usul Kanunu’nun mükerrer 227’nci maddesi uyarınca 3568 sayılı Kanun’a göre yetki almış meslek mensuplarına imzalatırma mecburiyeti getirilen beyanname ve eklerinin imzalatırılmaması veya tasdik kapsamına alınan konularda yeminli mali müşavir tasdik raporunun zamanında ibraz edilmemesidir.

İDARECE TARHİYAT

- Vergi Usul Kanunu’nun mükerrer 30’uncu maddesine göre verginin idarece tarhı, ikmalen veya resen vergi tarhı dışında kalan hâllerde, mükelleflerin vergi kanunlarında öngörülen sürelerde vergi tarhı için müracaat etmemeleri veya bu kanunlarda kendilerine tahmil olunan (yüklenen) mecburiyetleri yerine getirmemeleri nedeniyle zamanında tarh edilemeyen verginin kanunen belli matrahlar üzerinden idarece tarh edilmesidir.
- Örneğin, Emlak Vergisi Kanunu’nun 32’nci maddesi uyarınca emlak vergisi bildirimünün süresinde verilmemesi halinde vergi idarece tarh edilir.
- Bu tarh yönteminde vergi, Vergi Usul Kanunu’nun 131’inci maddesi gereğince düzenlenen yoklama fişine dayanılarak tarh edilir (VUK mük. m. 30).

TARHİYAT USULLERİ	
Beyana Dayalı Tarhiyat	Vergi kanunlarında benimsenen asıl tarhiyat usulüdür. Beyana dayalı tarhiyat mükellefin kendi beyanını beyannameyi doldurarak tarh etmesi işlemidir.
İkmalen Vergi Tarhı	İkmalen vergi tarhı, her ne şekilde olursa olsun bir vergi tarh edildikten sonra bu vergiye müteallik olarak meydana çıkan ve defter, kayıt ve belgelere veya kanuni ölçülere dayanılarak miktarı tespit olunan bir matrah veya matrah farkı üzerinden alınacak verginin tarh edilmesidir
İdarece Tarh	Mükelleflerin verginin tarhı için vergi kanunları ile muayyen zamanlarda müracaat etmemeleri veya aynı kanunlarla kendilerine tahmil edilen mecburiyetleri yerine getirmemeleri sebebiyle zamanında tarh edilemeyen verginin kanunen belli matrahlar üzerinden idarece tarh edilmesidir.
Resen Tarh	Re'sen vergi tarhı, vergi matrahının tamamen veya kısmen defter, kayıt ve belgelere veya kanunî ölçülere dayanılarak tespitine imkân bulunmayan hallerde takdir komisyonları tarafından takdir edilen veya vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlarca düzenlenmiş vergi inceleme raporlarında belirtilen matrah veya matrah kısmı üzerinden vergi tarh olunmasıdır

VERGİ HATASI

- Vergiye müteallik hesaplarda veya vergilendirmede yapılan hatalar yüzünden **haksız yere fazla veya eksik vergi** istenmesi veya alınmasıdır.

HESAP HATASI

Matrah Hatası

Vergi Miktarında Hatalar

Verginin Mükerrer Olması

VERGİLENDİRME HATASI

Mükellefin Şahsında Hata

Mükellefiyette Hata

Mevzuda Hata

Vergilendirme veya Muafiyet Döneminde Hata

HESAP HATALARI

Matrah Hatası

Matraha ait rakamların veya indirimlerin eksik veya fazla gösterilmiş veya hesaplanmış olmasıdır.

Vergi Matrahında Hatalar

Vergi nispet ve tarifelerinin yanlış uygulanması, mahsupların yapılmamış veya yapılmış olması birinci bentte yazılı vesikalarda verginin eksik veya fazla hesaplanmış veya gösterilmiş olmasıdır.

Verginin Mükerrer Olması

Aynı matrah üzerinden bir defadan fazla vergi istenmesi veya alınmasıdır.

VERGİLENDİRME HATALARI

Mükellefin Şahsında Hata

Bir verginin asıl borçlusu yerine başka bir kişiden istenmesi veya alınmasıdır.

Mükellefiyette Hata

Açık olarak vergiye tabi olmayan veya vergiden muaf bulunan kimselerden vergi istenmesi veya alınmasıdır.

Mevzuda Hata

Açık olarak vergi mevzuuna girmeyen veya vergiden müstesna bulunan gelir, servet, madde, kıymet, evrak ve işlemler üzerinden vergi istenmesi veya alınmasıdır.

Vergilendirme veya Muafiyet Döneminde Hata

Aranan verginin ilgili bulunduğu vergilendirme döneminin yanlış gösterilmiş veya süre itibariyle eksik veya fazla hesaplanmış olmasıdır.

Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti

- Bir mal yada hizmetin değerinin bilinemediği yada vergi kanunlarına göre değerinin emsal bedelden düşük olamayacağını belirtildiği hallerde bedel olarak emsal bedel kullanılır. Daha önce mal yada hizmet içi yetkili makamlarca yada mahkemelerce belirlenmiş bir bedel varsa o dikkate alınır yoksa sırasıyla aşağıdaki yöntemlerle belirlenir.

1- Ortalama fiyat esası

Aynı cins ve nevideki mallardan sıra ile değerlemenin yapılacağı ayda veya bir evvelki veya bir daha evvelki aylarda satış yapılmışsa, emsal bedeli bu satışların miktar ve tutarına göre mükellef tarafından çıkarılacak olan "Ortalama satış fiyatı" ile hesaplanır. Bu esasın uygulanması için, aylık satış miktarının, emsal bedeli tayin olunacak her bir malın miktarına nazaran % 25'ten az olmaması şarttır.

2- Maliyet Bedeli Esası

Emsal bedeli belli edilecek malın, maliyet bedeli bilinir veya çıkarılması mümkün olursa, bu takdirde mükellef bu maliyet bedeline, toptan satışlar için % 5, perakende satışlar için % 10 ilave etmek suretiyle emsal bedelini bizzat belli eder.

3- Takdir Esası

Yukarıda yazılı esaslara göre belli edilemeyen emsal bedelleri ilgililerin müracaatı üzerine takdir komisyonunca takdir yolu ile belli edilir. Takdirler, maliyet bedeli ve piyasa kıymetleri araştırılmak ve kullanılmış eşya için ayrıca yıpranma dereceleri nazara alınmak suretiyle yapılır

MÜCBİR SEBEPLER

Vergi ödevlerinden herhangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede

- Ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk
- Yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler
- Kişinin iradesi dışında vukua gelen mecburi gaybubetler
- Sahibinin iradesi dışındaki sebepler dolayısıyla defter ve vesikalarının elinden çıkmış bulunması

ÖRNEK

- 15 Nisan 2012 tarihinde geçirmiş olduğu trafik kazasında ağır yaralanan mükellef 6 Mayıs 2012 tarihinde hastaneden taburcu olmuştur. Mart 2012 KDV beyannamesini ne zaman verecektir.

Dönem :
Verilmesi Gereken Tarih :
Mücbir Sebep Nedeniyle Duran Tarih :
Vermesi Gereken Tarih :

SÜRELER

Vergi muamelelerinde süreler **vergi kanunları** ile belli edilir

Kanunda açıkça yazılı olmayan hallerde **15 günden aşağı olmamak** şartıyla bu süreyi, tebliği yapacak olan idare belirler ve ilgiliye tebliğ eder.

SÜRELERİN HESAPLANMASI

- Süre gün olarak belli edilmişse **başladığı gün hesaba katılmaz** ve **son günün tatil saatinde biter**
- Süre hafta veya ay olarak belli edilmişse başladığı güne **son hafta veya ayda tekabül eden günün tatil saatinde biter**
- Sürenin bittiği ayda, başladığı güne tekabül eden bir gün yoksa süre **o ayın son gününün tatil saatinde biter**
- Sonu belli bir gün ile tayin edilen sürelerde, **süre o günün tatil saatinde biter**
- Resmi tatil günleri süreye dahildir. Şu kadar ki, **sürenin son günü resmi tatile rastlarsa tatili takibenden ilk iş gününün tatil saatinde biter.**

Sürenin Başlangıç Tarihi	Verilen Süre	Sürenin Bittiği Tarih
26.11.2014	10 gün	
21.01.2014	11 gün	
25.02.2014	7 gün	
15.02.2014 Cuma	1 hafta	
28.05.2014 Salı	2 hafta	
31.05.2014	1 ay	
30.06.2014	1 ay	
16.12.2013	15 gün	
31.01.2014	1 ay	
31.01.2014	30 gün	

SÜRELER

Mücbir Sebeplerle Gecikme

Mücbir sebeplerden herhangi birinin bulunması halinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar süreler işlemez

Ölüm Halinde Sürenin Uzaması

Bildirme ve beyanname verme sürelerine özel kanunlarda özel bir düzenleme yoksa (Gelir Vergisi Kanuna göre ölüm halinde beyanname ölüm tarihinden itibaren 4 ay içinde verilir.)üç ay eklenir.

Örnek: 27.06.2013 tarihinde vefat eden Bay (A) nın 20137 Haziran KDV Beyannamesi ile 2013 yılına ait Gelir Vergisi Beyannamesi ne zaman verilecektir.

SÜRELER (Önemli)

- Kanuni Süre = Bir vergisel ödevin yerine getirilmesi amacıyla kanunda açıkça yazılı olan süre (Beyanname verme ve ödeme vb)
- İdari Süre = Kanunda yazılı olmayan idarece tanınmış süre
- Hak Düşürücü Süre = Kanunda mükellefe tanınan haklar için verilmiş süre (dava açma süresi VB)

2577 SAYILI İDARİ YARGILAMA USULU KANUNU İLGİLİ SÜRELER***

DAVA AÇMA SÜRESİ

- Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştay'da ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür
- Vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarından doğan uyuşmazlıklarda: Tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilatın; tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde tebliğin; tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin; tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı ve idarenin dava açması gereken konularda ise ilgili merci veya komisyon kararının idareye geldiği; tarihi izleyen günden başlar.

SÜRELERLE İLGİLİ GENEL ESASLAR

1. Süreler, tebliğ, yayın veya ilan tarihini izleyen günden itibaren işlemeye başlar.
2. Tatil günleri süreler dâhildir. Şu kadar ki, sürenin son günü tatil gününe rastlarsa, süre tatil gününü izleyen çalışma gününün bitimine kadar uzar.
3. Bu Kanunda yazılı sürelerin bitmesi çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa bu süreler, ara vermenin sona erdiği günü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır.

GÖREVLİ OLMAYAN YERLERE BAŞVURMA

- Görevsiz yargı merciine başvurma tarihi, Danıştay'a, idare ve vergi mahkemelerine başvurma tarihi olarak kabul edilir.
- Adli veya askeri yargı yerlerine açılan ve görevsizlik sebebiyle reddedilen davalarda, görevsizlik kararının kesinleşmesinden sonra birinci fıkrada yazılı otuz günlük süre geçirilmiş olsa dahi, idari dava açılması için öngörülen süre henüz dolmamış ise bu süre içinde idari dava açılabilir.

İDARİ MAKAMLARIN SÜKÛTU

- İlgililer, haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem veya eylemin yapılması için idari makamlara başvurabilirler
- Altmış gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer altmış günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştay'a, idare ve vergi mahkemelerine dava açabilirler

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI TALEPLERİ HAKKINDA VERİLEN KARARLARA KARŞI İTİRAZ SÜRESİ

- Yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlar; Danıştay dava dairelerince verilmişse konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Genel Kurullarına, bölge idare mahkemesi kararlarına karşı en yakın bölge idare mahkemesine, idare ve vergi mahkemeleri ile tek hâkim tarafından verilen kararlara karşı bölge idare mahkemesine, çalışmaya ara verme süresi içinde ise idare ve vergi mahkemeleri tarafından verilen kararlara en yakın nöbetçi mahkemeye veya kararı veren hâkimin katılmadığı nöbetçi mahkemeye, kararın tebliğini izleyen günden itibaren yedi gün içinde bir defaya mahsus olmak üzere itiraz edilebilir.

DANIŞTAY'DA TEMYİZ SÜRESİ VE BÖLGE İDARE MAHKEMESİNDE İTİRAZ SÜRESİ

- İdare ve vergi mahkemelerinin söz konusu nihai kararlarına karşı itiraz süresi, tebliğ tarihini izleyen günden itibaren otuz gündür

YARGILAMANIN YENİLENMESİ TALEPLERİ İÇİN GENEL MÜRACAAT SÜRESİ

- Danıştay ile bölge idare, idare ve vergi mahkemelerince verilen kararlar hakkında altmış gün içinde yargılamanın yenilenmesi istenebilir.

KARAR DÜZELTME TALEBİNDE SÜRE

- Danıştay dava daireleri ve İdari veya Vergi Dava Daireleri Genel Kurullarının temyiz üzerine verdikleri kararlar ile bölge idare mahkemelerinin itiraz üzerine verdikleri kararlar hakkında, bir defaya mahsus olmak üzere kararın tebliğ tarihini izleyen onbeş gün içinde kararın düzeltilmesi istenebilir.

2577 SAYILI İDARI YARGILAMA USULU KANUNU İLGİLİ SÜRELER***		
Dava açma süresi (Danıştay ve İdari Mahkeme)	Tebliğinden	60 gün
Dava açma süresi (Vergi Mahkemelerinde)	Tebliğinden	30 gün
Görevli olmayan yerlere başvurma	Tebliğinden	Dava Açma Süresinde
İdari makamların sükûtu	Tebliği ve suskun kalma	60 günlük sürenin sonundan itibaren kanuni sürede
Yürütmenin durdurulması talepleri hakkında verilen kararlara karşı itiraz süresi	Tebliğinden	7 gün
Danıştay'da temyiz süresi Bölge İdare Mahkemesinde İtiraz İdare ve vergi mahkemelerinin söz konusu nihai kararlarına karşı itiraz	Tebliğinden	30 gün
Yargılamanın yenilenmesi talepleri için genel müracaat süresi	Tebliğinden	60 gün
Karar düzeltme talebinde süre	Tebliğinden	15 gün

TEBLİĞ

- Tahakkuk fişinden başka Vergilendirme ile ilgili olup, hüküm ifade eden bilumum vesikalar ve yazılar. Posta vasıtasıyla ilmühaberli taahhütlü olarak yapılır. Adresleri bilinmeyenlere ilan yolu ile tebliğ edilir. İlgilinin kabul etmesi şartıyla, tebliğin daire veya komisyonda yapılabilir

Tebliğ Yapılacak Kişiler

- Mükellefler
- Kanuni Temsilciler
- Vakıf ve Cemaatlerde Bunları Temsile Yetkili Kişiler
- Tüzel Kişilerde Müdür veya Kanuni Temsilci
- Kamu idare ve müesseselerine yapılacak tebliğ bu idare ve müesseselerin en büyük amirlerine veya bunların muavinlerine veya **en büyük amirin yetkili kılacağı memurlara** yapılır

Kendisine tebligat yapılacak kimsenin bulunmaması halinde

- İkametgah adresinde bulunanlardan veya işyerlerinde memur ya da müstahdemlerinden birine yapılır.
- Muhatap yerine bu şekilde kendisine tebliğ yapılacak kimsenin görünüşüne nazaran **18 yaşından aşağı olmaması** ve bariz bir surette ehliyetsiz bulunmaması gerekir
- Mükellef yerine geçen veli, vasi veya kayyım gibi vergi sorumlusu **birden fazla olursa, tebliğ bunlardan yalnız birine yapılabilir.**

Yurt Dışında Bulunan Tebliğ Yapılacak Kişiler

- Vergi idaresinin bunlara doğrudan tebliğ yapmasına imkan yoktur.
- Vergi İdaresi Tebliğ yapılacak evrakı Dışişleri Bakanlığına gönderir.
- İlgili Bakanlık tebliği elçilik yada oradaki yetkili makam tarafından yaparak geri gönderir

Silah Altında Bulunan Er ve Erbaşlara Yapılacak Tebliğ

- Vergi idaresinin bunlara doğrudan tebliğ yapmasına imkan yoktur.
- Bu kişiler kanunen kısıtlı kabul edilirler.
- Bunlara tebliğ en yakın komutanı vasıtasıyla yapılır. Komutan bu işlemi derhal yapmaz ise kendisinde sorumlu olur.

İlanen Tebliğ Tebliğ

- Mükellefin bilinen adreslerine en az 2 kere tebliğ evrakı gönderilmiş ancak tebliğ edilememişse
- Kişinin adresi hiç bilinmiyor bilinen adreslerinden ayrılmışsa
- Diğer yöntemlerle tebliğ yapılmasına imkan yoksa tebliğ ilanen yapılır.
- İlanen tebliğ tebliğ edilecek evrakın vergi dairesinin ilan koymaya mahsus yerine asılmasıyla yada gazete de yayınlanması yoluyla tebliğ edilmesidir.

Feri Alacak	Gecikme Faizi	Gecikme Zammı
Dayanağı	Vergi Usul Kanunu	6183 Amme Alacakları Kanunu
Oranı (Aylık)	% 1,40	% 1,40
	Aylık (Ay Kesirleri Dikkate Alınmaz)	Günlük
Hesaplama Tarihi	Normal Vadeden Tahakkuk Tarihine Kadar	Vade Tarihinden Fiilen Ödendiği Tarihe Kadar
Asgari Tutar	Yok	1 TL den Az Olamaz
Hesaplama	Uzlaşma Tutanağının İmzalandığı Tarihe Kadar	İflasın Açıldığı Tarihe Kadar
	Mahkeme Kararlarında Kararın Daireye Tebliğine Kadar	Aciz Halinde Aciz Halinin Tespit Edildiği Tarihe Kadar
		Tecilde Tecilin Yapıldığı Tarihe Kadar
		Vergi Ziyat Cezasına Tam Olarak Hesaplanır

ZAMANAŞIMI

- Zamanaşımı, **süre geçmesi suretiyle vergi alacağının** kalkmasıdır.
- Zamanaşımı, **mükellefin bu hususta bir müracaatı olup olmadığına bakılmaksızın** hüküm ifade eder
- Vergi Uygulamalarında tarh ve tahsil zamanaşımı olmak üzere 2 tür zamanaşımı vardır. (VUK, 6183)
- Zamanaşımı tarh dönemlerinin ve tahsil vadelerinin rastladığı yılı izleyen takvim yılının basında baslar 5. yılın son gününde biter
- Sürenin kesilmesi halinde zamanaşımı süresi izleyen yıldan itibaren yenden başlar
- Sürenin durması halinde duran süre zamanaşımını sonuna eklenir
- Zamanaşımı süresi dolduktan sonra mükellefçe rızaen yapılan ödemeler kabul edilir. (Eksik borç haline gelmektedir)

- **Damga Vergisinde** zamanaşımına uğrayan evrakın hükümlerinden daha sonra faydalanılması halinde zamanaşımı yeniden işlemeye başlar.
- **Özel usulsüzlük cezalarında** zamanaşımı 5 yıl, **usulsüzlük cezalarında** zamanaşımı ise usulsüzlüğün yapıldığı tarihten itibaren 2 yıldır.
- **Motorlu Taşıtlar Vergisinde** tahakkuk zamanaşımı söz konusu değildir. (Her yıl ocak ayında otomatik olarak tahakkuk etmektedir.)
- **Veraset ve İntikal Vergisi** mükellefiyeti, verilen beyanname gösterilmeyen mallar ile beyanname verilmeyen hallerde, intikal eden malların idarece tespit olunduğu tarihte başlamaktadır. Bu durumda, Veraset ve İntikal Vergisinde zamanaşımı süresi, vergi alacağının doğduğu takvim yılını takip eden takvim yılının başından itibaren başlamamakta, sürenin başlangıcı idarenin intikali öğrenmesine bağlanmaktadır.
- **Emlâk Vergisi Kanunu'nun** 40. maddesi uyarınca, bildirim dışı kalan bina ve arazinin vergi ve cezalarında zamanaşımı, bu bina ve arazinin bildirim dışı bırakıldığı idarece öğrenildiği tarihi takip eden yılın başından itibaren başlamaktadır.

ZAMANAŞIMININ KESİLMESİ

- Ödeme,
- Haciz tatbiki,
- Tahsilat,
- Ödeme emri tebliği,
- Mal bildirimini, mal edinme ve mal artmalarının bildirilmesi,
- Mahkemelerce bozma veya tehir kararı verilmesi,
- Teminata alınması
- Borçlu amme idaresine borcun ödenmesi için yazı ile müracaat edilmesi.
- Tecil
-

ZAMANAŞIMININ İŞLEMESİ

- Borçlunun yabancı memlekette bulunması,
- Hileli iflas etmesi veya terekesinin tasfiyesi dolayısıyla
- Hakkında takibat yapılmasına imkan yoksa
- Bu hallerin devamı müddetince zamanaşımı işlemez.
- Zamanaşımı, işlememesi sebeplerinin kalktığı günün bitmesinden itibaren başlar veya durmasından evvel başlamış olan süreden itibaren devam eder.

ZAMANAŞIMI ÖRNEKLERİ			
Alacağın Dönemi	Vade	Zamanaşımı Başlangıç	Zamanaşımı Bitiş
2013/ Ocak KDV	24.02.2013		
2013/ Şubat KDV	24.03.2013		
2013/ Kasım KDV	24.12.2013		
2013/ Aralık KDV	24.01.2014		

Zamanaşımını Durması Yada Kesilmesi			
Zamanaşımının Vade Tarihi	Zamanaşımın Durduğu Süre	Zamanaşımının Kesildiği Tarih	Yeni Zamanaşımı Süresi
31.12.2013	6 AY	-----	
31.12.2013	8 AY	-----	
31.12.2013	-----	15.08.2010	
31.12.2013	-----	20.12.2013	

Vergi Alacağını Sona Erdiren Nedenler

- **Terkin**
 - Bir amme alacağının tahsilinin imkansızlaşması nedeniyle alacağın ortadan kalkmasıdır. (tahsil imkansızlığı)
- **Zamanaşımı**
 - Bir amme alacağının 5 yıllık zamanaşımı süresi içinde tahsil edilemeyerek alacağın ortadan kalkmasıdır. (kanuni sürenin geçmesi ile)
- **Ödeme**
 - Amme alacağının ödenmesi ile ortadan kalmasıdır.
- **Mahsup**
 - Vergi alacağının nakden ödenmeyerek vergi idaresinden olan alacağı ile mahsup edilmesidir.
- **Ölüm (Sadece Vergi Cezası)**
 - Ölüm nedeniyle ölen kişinin şahsına bağlı kesilmiş olan tüm vergi cezalarının ortadan kalmasıdır. (dikkat edilmesi gereken burada kısmi bir ortadan kalkma var, verginin aslı hisseleri oranında mirasçılara kalır.)

VERGİ BEYANNAMESİNİN GÖNDERİLMESİ

- Mükellef tarafından elle daireye verilir.
- Mükellef tarafından iadeli taahhütlü olarak posta yoluyla gönderilir (Postaya verildiği tarih daireye verildiği tarih kabul edilir)
- Mükellef tarafından adi posta ile gönderilir (Daireye geldiği tarihte verilmiş sayılır)
- Mükellef tarafından elektronik ortamda verilir (Beyannamenin onaylandığı tarihte verilmiş sayılır)
- Beyanname için tahakkuk fişi düzenlenir.

MUAFİYET VE İSTİSNA****

Muafiyet: Bir gerçek kişi veya tüzel kişinin vergi dışı bırakılmasıdır.
Muafiyet kişilere tanınır.

Örneğin Üniversite hastaneleri Kurumlar Vergisinden Muaf dır hükmü bu hastanelerin verdiği tüm hizmetleri (kanunun öngördüğü) vermesi nedeniyle gelir beyan etmeyeceğini gösterir.

İstisna: Bir olay veya konunun vergi dışı bırakılmasıdır. Bir malın vergi dışı bırakılması istisnadır.

Örneğin kalp ameliyatı katma değer vergisinden istisnadır denilirse kalp ameliyatı hangi hastanede yapılırsa yapılsın KDV hesaplanmaz. Ancak diğer hizmetler KDV ye tabidir.

Yoklamaya ve Yoklamaya Yetkililer

Yoklamadan maksat, mükellefleri ve mükellefiyetle ilgili maddî olayları, kayıtları ve mevzuları araştırmak ve tespit etmektir. Yoklamaya yetkili memurlar, ayrıca vergi kanunlarının uygulanması ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen işleri yaparlar

- Vergi dairesi müdürleri
- Yoklama memurları
- Yetkili makamlar tarafından yoklama işi ile görevlendirilenler
- Vergi incelemesine yetkili olanlar
- Gelir uzmanları

Bireysel Yoklama

- Yoklama memurları;
 - *İşe başlama ve özelliikli durumlarda yapılacak yoklamaları **aynı gün***
 - *Aynı gün yapılmasının mümkün olmaması halinde **ertesi gün***
 - İşe başlama bildirimlerinin SM, SMMM tarafından imzalanmış veya YMM tarafından tasdik edilmiş olması halinde **30 gün**
 - Diğer yoklamaları en geç **15 gün** içinde sonuçlandırmak zorundadır.

VERGİ İNCELEMESİ VE İNCELEMAYA YETKİLİLER

Vergi incelemesinden maksat, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamaktır. İncelemeye yetkili olanlar tarafından lüzum görüldüğü takdirde inceleme, işletmeye dahil iktisadi kıymetlerin fiili envanterinin yapılmasına ve beyannamelerde gösterilmesi gereken unsurların tetkikine de teşmil edilebilir. Fiili envanterin yapılmasının gerektirdiği ve incelemeyi yapan tarafından tasdik edilen giderler Hazinece mükellefe ödenir.

- Vergi Müfettişi
- Vergi Müfettiş Yardımcısı
- Vergi Dairesi Müdürleri
- GİB Merkez ve Taşra Müdürleri
- İlin En Büyük Mal Memuru

VERGİ İNCELEMESİNDE ARAMA

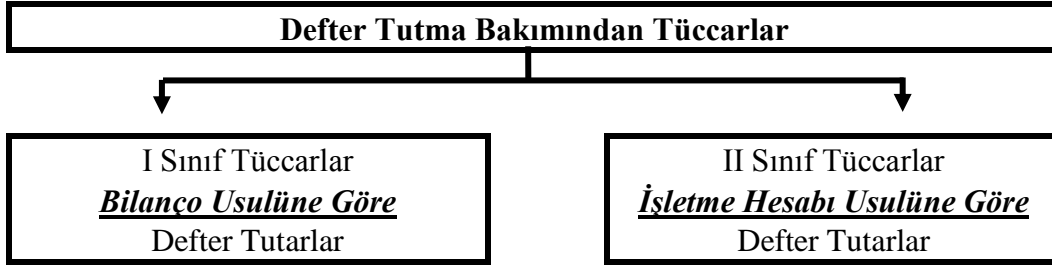
- Mükellefin **vergi kaçırdığına dair** işaretler varsa
- Vergi İnceleme elemanının **sulh yargıcından yazılı talepte bulunması**
- Sulh yargıcının **izin vermesi** ile
- Mükellef **nezdinde ve üzerinde** arama yapılabilir
- Aramadaki evraklar **mükellef veya iki memur** ile tutanağa geçirilerek imzalanır
- Arama yapıldığı durumlarda **inceleme her işten önce yapılır**
- Arama sonucu inceleme **3 ayda bitirilir** bitmez ise sulh yargıcından izin alınır

İşe başlama (10 GÜN İÇİNDE)

- Vergiye tabi ticaret ve sanat erbabı;
- Serbest meslek erbabı;
- Kurumlar vergisi mükellefleri; (Ticaret sicil memurlukları vasıtasıyla)
- Kolektif ve adi şirket ortaklarıyla
- Komandit şirketlerin komandite ortakları

İşi Bırakma (bir ay içinde) ve Resen Terk

- İşe başlamayı bildirmeye mecbur olanlar işi terki bildirmeye de mecburdurlar
- Bir mükellefin işi bıraktığının tespit edilmesi
- Yapılan araştırma ve yoklamalar sonucunda bilinen adreslerinde bulunamaması
- Başka bir adreste faaliyetine devam ettiğine dair bilgi edinilememesi
- Münhasıran sahte belge düzenlemek amacıyla mükellefiyet tesis ettirdiğinin VİR ile tespit edilmesi mükellefiyet kaydının devamına gerek görülmediğinin raporda belirtilmesi halinde resen terk ettirilir

BİLANÇO ESASINDA TUTULACAK DEFTERLER

Yevmiye defteri;

- Kayda geçirilmesi icap eden muamelelerin tarih sırasıyla ve madde halinde tertipli olarak yazıldığı defterdir.

Defterikebir;

- Yevmiye defterine geçirilmiş olan muameleleri buradan alarak usulüne göre hesaplara dağıtan ve tasnifli olarak bu hesaplarda toplayan defterdir.

Envanter defteri

- Başlama tarihinde ve müteakiben her hesap döneminin sonunda çıkarılan envanterler ve bilançolar kaydolunur ve bu tarihe "Bilanço günü" denir envanter her yıl yapılır büyük mağazalarda 3 yılda bir

Tutulması Zorunlu Diğer Defterler	
İşletme Hesabı Defteri	2. Sınıf Tüccarlar tarafından tutulan defterdir
Zirai Kazanç Defteri	Gerçek usulde vergilendirilen çiftçiler tarafından tutulan defterdir.
Serbest Meslek Kazanç Defteri	Serbest Meslek Erbabları tarafından tutulan defterdir. Hekimler isterlerse tasdik ettirmek kaydıyla protokol defterlerini bu defter yerine kullanabilirler
Kazanç Defteri	Noterler ve Borsa Acentelerinin kullandığı defterdir.

ELEKTRONİK DEFTER Yeni

- a) **Gerçek kişi mükelleflerin** 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu hükümleri çerçevesinde üretilen nitelikli **elektronik sertifikaya sahip olmaları**,
- b) **Tüzel kişi mükelleflerin** 397 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan belirlemeler çerçevesinde elektronik fatura uygulamasından yararlanma iznine sahip olması ve bu çerçevede **Mali Mühür temin etmiş olması**,
- c) Elektronik defter tutulması, kaydedilmesi, onaylanması, saklanması ve ibrazında kullanılacak **yazılımın uyumluluk onayı almış bir yazılım olması gerekir**.

KAYIT NİZAMI

- Kayıtlar **TÜRKÇE** yapılır Ancak **Türkçe kayıtlar bulunmak kaydıyla** başka dilde kayıt yapılabilir
- Kayıt ve belgelerde **Türk para birimi kullanılır**. Belgeler, **Türk parası karşılığı gösterilmek şartıyla, yabancı para birimine göre de düzenlenebilir**.
- Yurt dışındaki müşteriler adına düzenlenen belgelerde **Türk parası karşılığı gösterilme şartı aranmaz**.
- BKK belli miktar üzerindeki işletmelere **sadece yabancı para birimi** ile defter tutma hakkını verebilir
- Yabancı Para cinsinden yapılan ödemeler **ödemenin yapıldığı gün** MB Döviz alış kuruyla Türk Parasına çevrilir
- Kayıtlar **silinemeyen mürekkepli kalem** ile tutulur
- Yanlış kayıtlar sadece yanlış olan kısmın **üzeri çizilerek doğrusu** yanına yazılır
- Defterlerde sayfa ve satır **atlanamaz**
- **Cilt veya sayfa kopartılamaz**
- Kayıtlar günlük yapılır Bu gibi kayıtların **on günden fazla geciktirilmesi** caiz değildir
- Muhasebe fişi kullanılması kaydıyla kayıtlar **45 günde yapılabilir**

VERGİ USUL BELGELER

■ FATURA

Bir faturanın düzenlenebilmesi için satıcı tarafından, müşteriye bir emtianın satılmış olması veya bir hizmetin verilmiş olması gerekmektedir.

Fatura, alınan emtia veya yaptırılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı gösterir. Fatura tutarı müşteri tarafından ödenmiş ise müşteri bu durumun faturada gösterilmesini isteyebilir. (Türk Ticaret Yasası md. 21). Diğer bir anlatımla fatura tutarı ödenmiş ise müşteri bu faturanın piyasa koşulları çerçevesinde kapalı olarak kesilmesini yani bedelinin ödenmiş olduğunun üzerine yazılmasını isteyebilir.

Fatura emtiayı satan veya hizmeti sunan tüccar hüviyetindeki hakiki veya hükmi kişi tarafından düzenlenebilecek bir vesikadır. Diğer bir anlatımla, (Vergi Usul Yasasının 232. maddesinde sözü edildiği şekilde) fatura, vergi mükellefi olan, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler tarafından düzenlenmektedir.

Faturanın belli bir şekli (Vergi Usul Yasası md. 230) bulunmaktadır.

Faturada düzenlenme tarihi ile seri ve sıra numarası bulunmalıdır.

Faturanın üzerinde, bunu düzenleyen yani satıcının, adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı bulunduğu vergi dairesi ve vergi sicil numarası bulunmalıdır.

GİDER PUSULASI

- Gider Pusulasının birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin vergiden muaf esnaftan aldıkları mal ve hizmet alımlarında düzenlenmesi gerekir
- Gider Pusulasının fatura hükmündedir.
- Gider Pusulası da aynı fatura gibi bir takım şekil şartlarına tabidir.
- Gider Pusulası iki nüsha olarak tanzim edilip bir nüshası işi yapana ve ya malı satana tevdi olunur ve ilgili Gider Pusulasında malı satan ve ya işi yapanın imzası olmak zorundadır.
- Gider Pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.

MÜSTAHSİL MAKBUZU

- Müstahsil makbuzu, Defter tutan vergiye tabi olan çiftçi veya toptancıların, defter tutmayan vergiye tabi olmayan çiftçilerden satın aldıkları ürünler karşılığında düzenlenmesi zorunlu bir belgedir.
- İki nüsha olarak düzenlenir.
- Defter tutan-vergiye tabi olan- çiftçi veya toptancı belgenin birini imzalayarak satıcı çiftçiye vermeye ve diğerini ona imzalatarak saklamaya mecburdur.
- Mal tüccar veya çiftçi adına bir adamı veya aracı tarafından alındığı takdirde makbuz bunlar tarafından düzenlenir ve imzalanır.
- Çiftçiden avans üzerine yapılan anlaşmalarda, makbuz malın teslimi sırasında verilir. Müstahsil makbuzunun tüccar veya alıcı çiftçi tarafında kalan nüshası fatura yerine geçer.

SEVK İRSALİYESİ

- Sevk İrsaliyesi, satılmış veya satılmak üzere olan bir malın, iş yerinden taşınacağı adrese nakliyesinde veykişi/işletmeye ait iş yerlerine taşınmasında düzenlenen belgeye verilen isimdir.
- Sevk irsaliyesinin üzerinde malın konusu, birimi, ve malın kime ait olduğu belirtilmek zorundadır.
- Sevk irsaliyesi en az 3 (üç) nüsha düzenlenmektedir.
- Seri ve sıra numarasına göre kayıt yapılmalıdır.
- Sevk irsaliyesi malı taşıtıran tarafından düzenlenir.
- Sevk irsaliyesinde mutlaka malın fiili sevk tarihi ve saatinin yazması mecburidir.

SERBEST MESLEK MAKBUZU

Serbest meslek makbuzu, serbest meslek erbabının (Muhasebeci, Avukat, Doktor vb.) mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için düzenlediği bir belgedir.

Mesleki faaliyet karşılığında ücretin tahsil edildiğini gösterir

İki nüsha düzenlenmelidir

Miktar ne olursa olsun bu belge yeterlidir

Stopaj yada tevkif at gibi kesintiler belge üzerinde gösterilir.

TAŞIMA İRSALİYESİ

Malın taşınması sırasında malı taşıyan tarafından düzenlenen ve araçta bulunması zorunlu olan belgedir.)

PERAKENDE SATIŞ FİŞİ

ÖKC cihazları tarafından perakende satış yapanlar tarafından düzenlenen belgedir (Sınırı 2013 için 800 TL ve altı)

YOLCU LİSTESİ

Şehirlerarası yolcu taşıyanlar tarafından araçta bulundurulması zorunlu belge

GÜNLÜK MÜŞTERİ LİSTESİ

Konaklama tesislerinde bulundurulması gereken liste

DEĞERLEME

- Vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tespitidir
- İktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas tutulur buna değerleme günü denir

Değerleme Ölçüleri

- Maliyet bedeli;
- Borsa rayici;
- Tasarruf değeri;
- Mukayyet değer;
- İtibari değer;
- Vergi değeri;
- Rayiç bedel;
- Emsal bedeli ve ücreti

Değerleme Ölçüleri

- **Maliyet Bedeli** = İktisap Bedeli + İktisap Bedelini Artırıcı Giderler
- **Borsa Rayici** = Değerlemeden önce **borsadaki son işlem değeri**
- **Tasarruf Değeri** = Değerleme gününde **sahibi için arz ettiği değer**
- **Mukayyet Değer** = Muhasebe **kayıtlarında gösterilen hesap** değeridir
- **İtibari Değer değerlerdir** = Her nevi senetlerle esham ve tahvillerin **üzerinde yazılı olan**
- **Rayiç Bedel** = Değerleme günündeki **normal alım satım değeridir**
- **Vergi Değeri** = **Emlak vergisi kanuna** göre belirlenen bedel

Değerleme Ölçüleri

- **Maliyet Bedeli** = İktisap Bedeli + İktisap Bedelini Artırıcı Giderler
- **Borsa Rayici** = Değerlemeden önce **borsadaki son işlem değeri**
- **Tasarruf Değeri** = Değerleme gününde **sahibi için arz ettiği değer**
- **Mukayyet Değer** = Muhasebe **kayıtlarında gösterilen hesap** değeridir
- **İtibari Değer** = Her nevi senetlerle esham ve tahvillerin **üzerinde yazılı olan değerlerdir**
- **Rayiç Bedel** = Değerleme günündeki **normal alım satım değeridir**
- **Vergi Değeri** = **Emlak vergisi kanuna** göre belirlenen bedel

AMORTİSMAN

- İşletmede **bir yıldan fazla kullanılan**
- **Yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye** maruz bulunan gayrimenkullerle
- Gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin,
- **Alet, edevat, mefrusat, demirbaş ve sinema filmlerinin**
- Değeri 2014 yılı için **800 TL aşan kıymetlerin**
- Tespit edilen **değerinin VUK hükümlerine göre yok edilmesi** amortisman mevzuunu teşkil eder.
- **Boş arazi ve boş arsalar** amortismanına tabi değildir.
- Tarım işletmelerinde vücuda getirilen meyvelik, dutluk, fındıklık, zeytinlik ve güllüklerle incir bahçeleri ve bağlar gibi tarım tesisleri; İşletmede inşa edilmiş olan her nev'i yollar ve harklar; amortismanına tabi tutulur
- İlgili mevzuat gereğince sözleşme süresinden sonra bedelsiz olarak devlete veya devletçe tensip olunan bir teşekküle veya belediyeye intikali öngörülen amortismanına tabi iktisadi kıymetlerden (sözleşme süresinde yenilenmesi gerekenler hariç), sermayenin veya özel maliyet bedellerinin itfası hükümlerine göre amortismanına tabi tutulanlar, genel hükümler uyarınca ayrıca amortismanına tabi tutulamazlar.

Amortisman Yöntemleri	
Normal Amortisman Yöntemi	<ul style="list-style-type: none">• Bu yöntemi tüm mükellefler kullanabilir• Amortisman oranı 1 im faydalı ömre bölünmesi suretiyle bulunur.• Her yıl ayrılan amortisman miktarı sabittir.
Azalan Bakiyeler Usulü	<ul style="list-style-type: none">• Bu usulü sadece bilanço esasına göre defter tutan mükellefler kullanabilir• Oranı normal amortisman oranının iki katıdır. (%50 yi geçemez)• Her yıl ayrılan amortisman miktarı azalır
Fevkalede Amortisman Yöntemi	<ul style="list-style-type: none">• Maliye Bakanlığının izni ile olağanüstü durumlarda kısa sürelerde malın maliyetinin gider yazılabilmesi yöntemidir.

Amortismanla İlgili Genel Uygulamalar

- Amortisman süresi, kıymetlerin aktife girdiği yıldan başlar
- Binek otomobillerde ay kesri tam ay sayılarak yılda kalan ay kadar amortisman ayrılır (faaliyetleri bunların işletmesi veya kiralanması olanlar hariç)
- Amortisman süresi uzatılamaz
- Normal amortisman yönteminden diğerine geçiş yapılamaz
- Azalan bakiyeler usulü yönteminden normal amortisman yöntemine geçilebilir (2 yıl uygulandıktan sonra)

Enflasyon Düzeltmesi Ve Yeniden Değerleme Oranı

- Malî tablolarda yer alan **parasal olmayan kıymetler**, kazançlarını **bilanço esasına göre tespit eden**
- Gelir ve Kurumlar vergisi mükellefleri
 - Fiyat endeksindeki artışın,
 - İçinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde **%100'den**
 - İçinde bulunulan hesap döneminde **% 10'dan fazla olması** halinde
 - Malî tablolarını **enflasyon düzeltmesine** tâbi tutarlar. **Her iki şartın birlikte gerçekleşmemesi** halinde sona erer.
- Kapsama giren mükellefler, geçici vergi dönemlerinin sonu itibarıyla malî tabloları düzenlemek ve enflasyon düzeltmesi yapmak zorundadırlar
- Münhasıran sürekli olarak işlenmiş; altın, gümüş alım-satımı ve imali ile işigal eden mükellefler yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yaparlar.
- Bakanlar Kurulu; bu maddede yer alan % 100 oranını % 35'e kadar indirmeye veya tekrar kanunî seviyesine kadar yükseltmeye, % 10 oranını ise % 25'e kadar çıkarmaya veya tekrar kanunî seviyesine kadar indirmeye yetkilidir
- Yeniden değerlendirme oranı, yeniden değerlendirme yapılacak yılın Ekim ayında (Ekim ayı dahil) bir önceki yılın aynı dönemine göre Devlet İstatistik Enstitüsünün Toptan Eşya Fiyatları Genel Endeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranıdır. Bu oran Maliye Bakanlığınca Resmî Gazete ile ilân edilir

VERGİ CEZALARI

- Vergi Kanunlarına göre vergi suçu işleyenlere vergi cezası kesilir. Vergi cezası maddidir.
- Vergi idaresi vergi zararı olmasa da ceza kesebilir ve cezayı tek taraflı tasarrufta bulunarak kaldırabilir.
- Vergi suçu işleyenlere hürriyeti bağlayıcı ceza verilmez. Ancak vergi suçu işlenirken nitelikli suçla beraber yapılıyorsa (kaçakçılık, sahtecilik vb) kişiye ayrıca mahkemeler tarafından hürriyeti bağlayıcı ceza verilir.
- Vergi Kanunlarında 4 tür vergi cezası öngörülmüştür.
 - 1. Vergi Zıyaı Cezası
 - 2. Usulsüzlük Cezası
 - 3. Özel Usulsüzlük Cezası
 - 4. Kaçakçılık Suçları ve Cezaları

CEZADA SORUMLULUK

Küçükler Kısıtlılar	→	<ul style="list-style-type: none">• Veli• Vasi• Kayyum
Damga Vergisinde	→	<ul style="list-style-type: none">• İmza Edenler• Birisinin ödemedi diğerinin sorumluluğunu kaldırır
Tasfiye Döneminde	→	<ul style="list-style-type: none">• Tasfiye Memuru
Tüzel Kişilerde	→	<ul style="list-style-type: none">• Tüzel Kişiliğin Kendisine

VERGİ ZIYAI CEZASI

Vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi Verginin zamanında tahakkuk ettirilmesini Eksik tahakkuk ettirilmesidir.

$$\text{Vergi Zıyaı} = \text{Zıyaı Uğratılan Vergi} * 1$$

$$\text{Vergi Zıyaı} = \frac{\text{Zıyaı Uğratılan Vergi} * 1}{2}$$

(İncelemeye başlama yada takdire sevkten önce)

$$\text{Vergi Zıyaı} = \text{Zıyaı Uğratılan Vergi} * 3$$

(Kaçakçılık Fiili Varsa)

USULSÜZLÜK

I Derece Usulsüzlük

- Beyannamelerinin süresinde verilmemiş olması
- Defterlerden herhangi birinin tutulmamış olması
- Defter ve Vesikaların incelemeye müsait olmaması
- Çiftçilerin ekim sayım beyanı için muhtar veya ihtiyar heyetinin çağrısına uymaması
- Kayıt nizamına uyulmamış olması
- İşe başlamanın bildirilmemesi
- Tasdiklerin yaptırılmamış yada süresinden sonra 1 ay içinde yaptırılmaması
- Diğer ücretlilerin vergiyi tarh ettirmemesi
- Veraset ve intikal vergisi beyannamesinin ikinci 15 günlük süre içinde verilmemesi

II Derece Usulsüzlük

- Veraset ve İntikal Vergisi Beyannamelerinin süresinin sonundan başlayarak 15 gün içinde verilmesi
- Ekim ve sayım beyanlarının süresi içinde veya kanunda istenilen bilgileri ihtiva edecek doğru bir şekilde yapılmaması
- İşe başlama hariç bildirimlerin süresi içinde yapılmaması
- Vergi karnesinin süresinin sonundan başlayarak 15 gün geçtiği halde alınmamış olması
- Tasdiki mecburi olan defterlerden herhangi birinin tasdik muamelesinin, süresinin sonundan başlayarak bir ay içinde yaptırılmış olması;
- Vergi beyannamelerinin eklerini olmaması
- Vergiyi etkilemeyecek şekilde evrakların ibraz edilememesi

Özel Usulsüzlükler ve Cezaları

Aşağıdaki belgelerin alınmaması, verilmemesi, düzenlenmemesi ayrı ayrı özel usulsüzlük cezasını gerektirir.

- Fatura
- Gider Pusulası
- Müstahsil Makbuzu
- Serbest Meslek Makbuzu
- Yolcu Bileti
- Yolcu Listesi
- Günlük Müşteri Listesi
- Sevk İrsaliyesi
- Taşıma İrsaliyesi
- Maliye Bakanlığı tarafından yapılması zorunlu kılınan yükümlülükler

Kaçakçılık Suçları ve Cezaları

Vergi kanunlarına göre tutulan veya düzenlenen ve saklanma ve ibraz mecburiyeti bulunan;

- Defter ve kayıtlarda **hesap ve muhasebe hileleri** yapanlar,
- Gerçek olmayan veya kayda konu işlemlerle ilgisi bulunmayan **kişiler adına hesap açanlar**,
- Hesapları vergi matrahının azalması sonucunu doğuracak şekilde tamamen veya kısmen **başka defter, belge veya diğer kayıt ortamlarına kaydedenler**,
- Defter, kayıt ve belgeleri **tahrik edenler veya gizleyenler**,
- Muhteviyatı itibariyle yanıltıcı **belge düzenleyenler veya bu belgeleri kullananlar**,
- Defteri **yok edenler**,
- Defter **sahifelerini yok ederek** yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar,
- Belgelerin asıl veya suretlerini **tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler veya bu belgeleri kullananlar**,

İnceleme elemanları tarafından savcılığa bildirilir ve 18 aydan 3 yıla kadar veya 3 yıldan 5 yıla kadar hapis cezası istenir. (Suç nitelikli dolandırıcılık içeriyorsa ağır olan ceza uygulanır)

Pişmanlık ve Islah

- Beyannamelerin **15 gün içinde verilmesi**
- Ek olanların **15 gün içinde verilmesi**
- Ödeme süresi geçmiş vergilerin vadesinden **ödeme tarihine** kadar hesaplanacak g zammı oranında hesaplanacak bir zam ile ödemesi gerekir (169 VUK tebliği)
- Usulsüzlük cezası **1 kat olarak** uygulanır
- Kaçakçılık suçu işleyenler bu maddeden yararlanabilir

Emlak vergisi ile ilgili olarak uygulanmaz

UZLAŞMA

- Mükellefe ihbarnamenin tebliğinden itibaren 30 gün içinde başvurulmalı
- Uzlaşmaya icap edilmeli
- Uzlaşılmaz ise bir daha uzlaşma talep edilemez
- Uzlaşılırsa vergi uzlaşma tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenir
- Uzlaşılırsa dava açılmaz
- Uzlaşılmaz ise dava açılabilir

Uzlaşma kararları kesindi

6183 SAYILI AMME ALACAKLARI TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN

BORÇLUNUN ÖLÜMÜ

Borçlunun ölümü halinde,

- Mirası reddetmemiş mirasçılar hakkında kanun hükümleri tatbik edilir
- Borçlunun ölümünden evvel başlamış olan muamelelere devam olunur
- Terekenin bir mahkeme veya iflas dairesi tarafından tasfiyesi mevcut ise beklenir
- Mirasın tutulan defter mucibince kabulü halinde, mirasçı, deftere kaydedilmemiş olsa dahi amme alacağından mirastan kendisine düşen hisse kadar sorumludur.
- Defter tutma muamelesinin devamı müddetince satış yapılmaz
- Amme borçlusu hakkında yapılan takip işlemleri, karısı veya kocası, kan veya sıhriyet (kayın) itibarıyla alt veya üst soylarından birisinin ölmesi halinde ölüm günüyle beraber 3 gün durdurulacaktır

TEMİNAT

- Bankalar ve özel finans kurumlar tarafından verilen süresiz teminat mektupları,
- Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler
- Hükümetçe belli edilecek Milli *esham ve tahvilat (borsa cetvelleri üzerinden % 15 noksaniyla)
- İlgililer veya ilgililer lehine üçüncü şahıslar tarafından gösterilen ve alacaklı amme idarelerince haciz varakalarına müsteniden haczedilen menkul ve gayrimenkul mallar,
- ** Esham borç alınan paranın belli bir süre sonra ödeneceğini gösteren belge*

ŞAHSİ KEFALET (Kabul Edilebilir Teminat)

- Muteber bir şahsı müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu gösterebilir
- Noterden tasdikli mukavele ile tesis olunur.
- Şahsı kabul edip etmemekte alacaklı tahsil dairesi muhtardır.
- Amme alacağını ödeyen kefile buna dair bir belge verilir.

İhtiyati Haczin Yetkilileri	
Vergi Dairesi Başkanlığı Kurulan Yerlerde	VDB Başkanı
VDB Kurulmayan Yerlerde	Vali
Belediyelerde	Belediye Başkanı
İl Özel İdarelerde	Vali
İlçelerde (VDB Olmayan)	Kaymakam
* VDB (Vergi Dairesi Başkanlığı)	

İhtiyati haciz nedenlerinden herhangi birinin mevcudiyeti takdirinde
Hiçbir müddetle mukayyet olmaksızın alacaklı amme idaresinin
Mahalli en büyük memurunun kararıyla, derhal tatbik olunur.

<i>İhtiyati Hacze İtiraz</i>	<i>Haciz Tarihinden İtibaren 7 Gün</i>
	<i>Gıyapta Yapılmışsa Haczin Tebliğinden İtibaren 7 Gün</i>
<i>İhtiyati Haczin Kaldırılması</i>	<i>Kati Hacze Dönüşmesi</i>
	<i>Borcun Ödenmesi</i>
	<i>Mahkeme Kararı</i>
	<i>Teminat Gösterilmesi</i>
	<i>Sebebinin Ortadan Kalkması</i>

İhtiyati Tahakkuk Yetkilileri	
Vergi Dairesi Başkanlığı Kurulan Yerlerde	
VDB Kurulmayan Yerlerde	
Belediyelerde	Hesap İşleri Müdürü
İl Özel İdarelerde	Vergi Dairesi Müdürü
İlçelerde (VDB Olmayan)	Vergi Dairesi Müdürü
* VDB (Vergi Dairesi Başkanlığı)	

Vergi Dairesi Müdürünün *Yazılı Talebi*
 Vergi Dairesi Başkanının (Defterdar) *emri ile*
Mükellefin henüz tahakkuk etmemiş vergi ve resimlerinden derhal tahakkuk ettirilesi

İhtiyati Tahakkuka İtiraz	Tahakkuk Tarihinden İtibaren 7 Gün
	Gıyapta Yapılmışsa Tahakkukun Tebliğinden İtibaren 7 Gün
İhtiyati Tahakkukun Kaldırılması	Kati Tahakkuka Dönüşmesi
	Beyanname Verilmesi
	Mahkeme Kararı
	Borcun Ödenmesi
	Sebebinin Ortadan Kalkması

AMME ALACAKLARINDA RÜÇHAN HAKKI

- Üçüncü şahıslar tarafından haczedilen mallar **paraya çevrilmeden evvel**
- O mal üzerine amme alacağı için de **haciz konulursa**
- Bu alacak da hacze iştirak eder ve aralarında satış bedeli **garameten taksim olunur**
- **Rehinli alacaklıların** hakları mahfuzdur
- Ancak, gümrük resmi, bina ve arazi vergisi gibi eşya ve gayrimenkulün aynından doğan amme alacakları o eşya ve gayrimenkul bedelinden **tahsilinde rehinli alacaklardan evvel gelir**

LİMİTED ŞİRKETLERİN AMME BORÇLARI

- Limitet şirket ortakları,
 - Şirketten tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacağından **sermaye hisseleri oranında doğrudan doğruya sorumlu olurlar**
 - Ortağın şirketteki sermaye payını devretmesi halinde, **payı devreden ve devralan şahıslar devir öncesine** ait amme alacaklarının ödenmesinden müteselsilen sorumlu tutulur.
 - **Amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda pay sahiplerinin farklı şahıslar olmaları** halinde bu şahıslar, amme alacağının ödenmesinden müteselsilen sorumlu tutulur.

ÖDEME

- Ödeme müddetinin son günü **amme alacağının vadesi günüdür**
- Taksitle ödenmesi gereken amme alacağının taksitleri vadesinde ödenmezse alacağın **tamamı kesinleşir**
- **Vadesinde tahakkuk etmeyen vergiler tahakkuk tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenir**
- Ödeme yeri gösterilmemiş amme alacakları, **tahsil dairelerine ödenir.**
- Ödeme **makbuz karşılığı yapılır**

ÖDEME EMRİ

Amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, **7 gün içinde** borçlarını ödemeleri veya **mal bildiriminde bulunmaları** lüzumu bir **"ödeme emri"** tebliğ olunur

MAL BİLDİRİMİ

- Kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlu,
 - 7 günlük müddet içinde borcunu **ödediği ve mal bildiriminde** de bulunmadığı takdirde
 - Mal bildirimde bulununcaya kadar bir defaya mahsus olmak ve **üç ayı geçmemek üzere hapisle tazyik olunur**
 - Karar tahsil dairesinin **yazılı talebi üzerine icra tetkik mercii** hakimi tarafından verilir
 - Borçlular mallarındaki **artışı 15 gün içinde** bildirmek zorundadır

HACİZ VARAKASI

- Haciz haciz varakası ile yapılır
- Haciz Varakalarını
 - **Mahallî en büyük memuru**
 - **Veya yetkilendireceği memur tarafından onaylanır**
 - **Köylerde ve Köy Kanunu tatbik edilen bucaklarda menkul mal haczi haciz varakası üzerine köy ihtiyar kurullarınca yapılır**

HACİZLİ MAL SATIŞI

MENKUL MALLAR		GAYRİMENKUL MALLAR	
Neyle	Haciz Varakası	Neyle	Haciz Varakası
Kim	Haciz Memuru	Kim	Haciz Bildirisinin Tebliği
Değer Tespiti	Haciz Memuru	Değer Tespiti	Satış Komisyonu
Satış Tarihi	Haczin Yapıldığı 3. günden 3 Ay İçinde	Satış Tarihi	İlandan 15 gün Sonra
1. İhale	Malın Değerinin %75 Aranır	1. İhale	Malın Değerinin %75 Aranır
2. İhale	15 Gün içinde	2. İhale	7 Gün Sonra
2. İhale	Mal En Çok Verene Satılır	2. İhale	Mal En Çok Verene Satılır
3. İhale	Pazarlıkla	3. İhale	1. Yıl Sonra
Satılmazsa	Geri Verilebilir	Satılmazsa	Geri Verilemez (teferruğ edilebilir)

TECİL

- Borçlu Borcunu Ödeyemiyorsa
- Talepte Bulunması (Dilekçe)
- İdare Tarafından Kabul Edilmesi
- Teminat Verilmesi (Borcun 50.000 TL yi aşan kısmının yarısı kadar)
- 36 Aya Kadar Taksit
- Tecil Faizi Hesaplanması
- Ödenmez İse Borç Muaccel Hale Gelir

GELİR VERGİSİ KANUNU

Gelirin Tanımı

- Gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine tâbidir.
- Gelir bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve İratların safi tutarıdır

$$\text{Safi Tutar} = \text{Gayrisafi Tutar} - \text{Giderler}$$

GELİRİN UNSURLARI

1. Ticarî kazançlar (Sermaye yoğun alım- satım işleri)

- 1.1 Gerçek Usul Ticari Kazanç
- 1.2 Basit Usul Ticari Kazanç

2. Zirai kazançlar (Sermaye ve emek yoğun doğadan elde edilen kazanç türü)

- 1.1 Gerçek Usul Ziraî Kazanç
- 1.2 Tevkifat Yoluyla Vergilendirilecek Kazanç

3. Ücretler (bir işverene bağlı olarak onun emri doğrultusunda çalışma nedeniyle alınan aylık)

- 1.1 Gerçek Ücret
- 1.2 Diğer Ücret

4. Serbest meslek kazançları (Emek yoğun kendi nam ve hesabına yapılan iş nedeniyle elde edilen kazanç)

5. Gayrimenkul sermaye iratları (Gayrimenkullerin kiralanması nedeniyle elde edilen kazanç)

- 1.1 Gerçek Gider Yöntemi
- 1.2 Götürü Gider Yöntemi

6. Menkul sermaye iratları (Menkul Kıymetlerin işletilmesi nedeniyle elde edilen kazanç)

- 1.1 Beyana Tabi Olanlar
- 1.2 Geçici 67. Madde Kapsamında Tevkifata Tabi Olanlar

7. Diğer kazanç ve iratlar

- 1.1 **Değer Artış** (Gayrimenkul ve Menkul Kıymetlerin elden çıkartılması nedeniyle elde edilen kazanç)
- 1.2 **Arizi Kazanç** (Sayılan işlerin sürekli yapılmayarak sadece bir kez yapılması nedeniyle elde edilen kazanç)

GELİRİN ELDE EDİLMESİ

Tahakkuk

Gelir tahakkuk ederek kesinleşir (*Ticari Ziraî Kazanç*.)

Hukuki Tasarruf

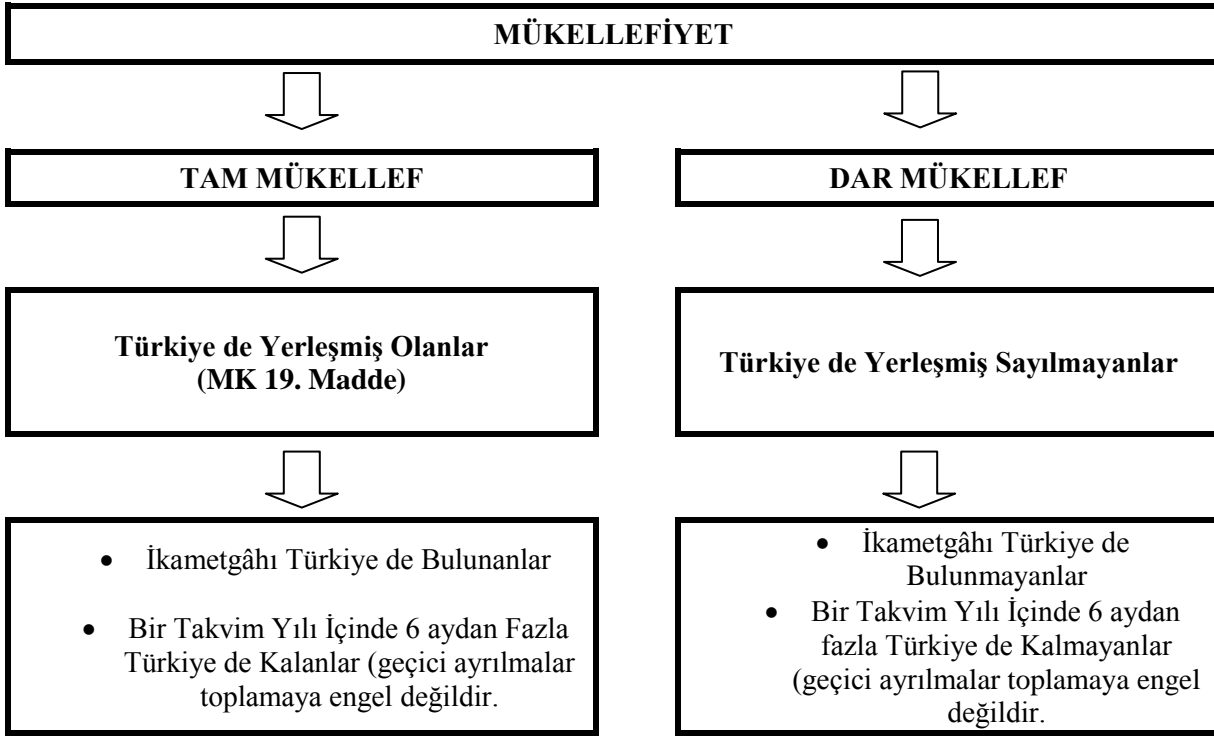
Gelirin sahibi tarafından talep edilebilir hale gelmesidir

Ekonomik Tasarruf

Ödemeyi yapacak tarafından gelirin sahibinin emrine sunulmasıdır

Fiili Tasarruf

Gelir sahibinin mal varlığına girmiş olması (*SMK, GMSİ, Ücret*)

TÜRKİYE DE YERLEŞME SAYILMAYAN HALLER

1. Belli ve geçici görev veya iş için Türkiye'ye gelen iş, ilim ve fen adamları, uzmanlar, memurlar, basın ve yayın muhabirleri
2. Tahsil veya tedavi veya istirahat veya seyahat maksadıyla gelenler;
3. Tutukluluk, hükümlülük veya hastalık gibi elde olmayan sebeplerle Türkiye'de alıkonulmuş veya kalmış olanlar

Türkiye de Tam mükellef olarak vergilendirilmezler

Önemli Not

- Resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı olup bunların işleri dolayısıyla yabancı memleketlerde oturan Türk vatandaşları tam mükellef olarak vergilendirilirler.
- Bu gibilerden, buldukları memleketlerde elde ettikleri kazanç ve iratları dolayısıyla Gelir Vergisi'ne veya benzeri bir vergiye tabi tutulmuş bulunanlar, mezkur kazanç ve iratları üzerinden ayrıca vergilendirilmezler.
- Yabancı ülkelerde çalışan oraya yerleşmiş olan Türk Vatandaşları Türkiye de Dar Mükellef Olarak Vergilendirilirler
- **Türkiye de ikamet etmeyenler çalışmak maksadıyla burada bulunmaları halinde şartları taşımaları kaydıyla tam mükellef kapsamında değerlendirilecektir.**

**Mükellef belirlenirken mükellefin Uyuğunun hiçbir önemi yoktur. Türk vatandaşları her zaman tam mükellef olmayabilirler. (Dar yada hiç mükellef olmayabilirler)*

** 6 Aylık sürenin hesaplanmasında 183 günlük süre dikkate alınır.*

MUKİM (İkamet Eden)

- Kişi, daimi olarak kalabileceği bir evin bulunduğu
- Kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu
- Kişinin hayati menfaatlerinin merkezini yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi yoksa, bu kişi kalmayı adet edindiği evin bulunduğu
- Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi vatandaşı olduğu
- Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşıysa veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla belirlenecek
- Devletin mukimi kabul edilecektir

MUKİMLİK BELGESİ

- Çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları hükümleri anlaşmaya taraf olan ülkede mukim olanlara uygulanmaktadır
- Mukimlik belgesi
 - Dar Mükellefler için
 - Mukim olduğu ülke tarafından (noter onaylı tercümesi ile birlikte)
 - Tam Mükellefler için
 - Gelir idaresi Başkanlığı veya Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından düzenlenecektir (3 nüsha)
 - Bir takvim yılına ilişkin mukimlik belgesi izleyen yılın dördüncü ayına kadar geçerli olup, söz konusu belge her yıl yenilenecektir

VERGİDEN MUAF ESNAF

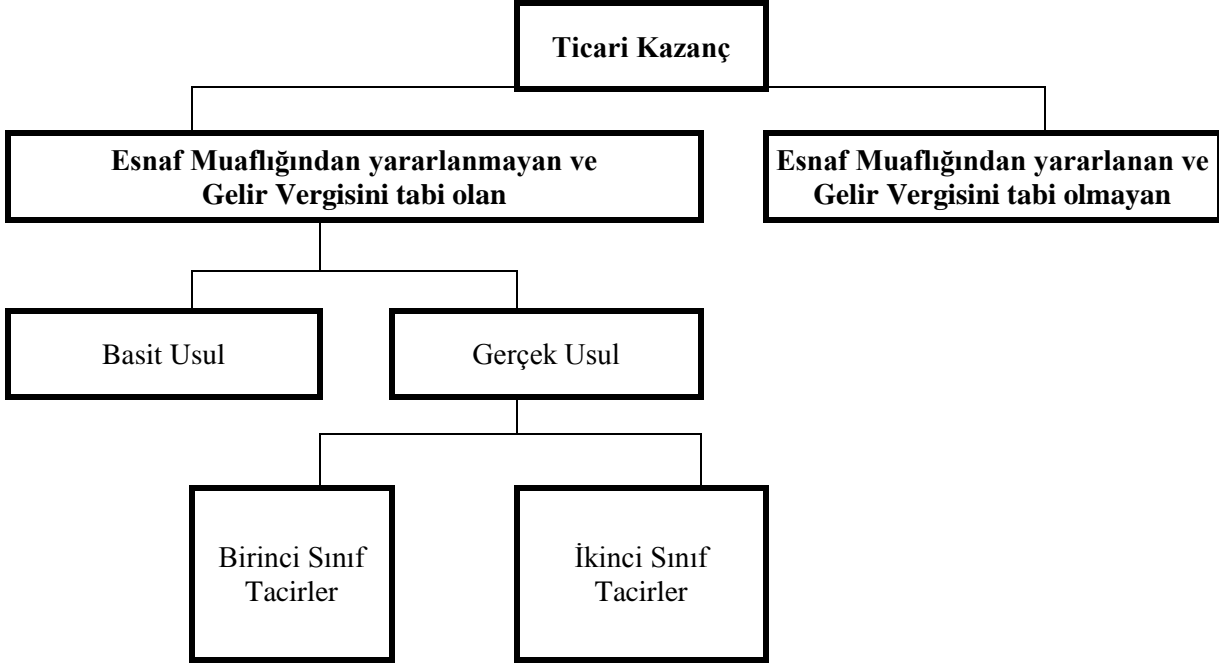
- Motorlu nakil vasıtaları kullanmamak şartı ile gezici olarak veya bir iş yeri açmaksızın perakende ticaret ile iştigal edenler
- Bir iş yeri açmaksızın gezici olarak ve doğrudan doğruya müstehlike iş yapan hallaç, kalaycı, lehimci, musluk tamircisi vb
- Köylerde gezici olarak her türlü sanat işleri ile uğraşanlar
- Nehir, göl ve denizlerde ve su geçitlerinde toplamı 50 rüsum tonilatoya hayvanla veya bir adet hayvan arabası ile nakliyecilik yapanlar
- Ziraat işlerinde kullandıkları hayvan, hayvan arabası, motor, traktör gibi vasıtalar veya sandallarla nakliyeciliği mutat hale getirmeksizin ara sıra ücret karşılığında eşya ve insan taşıyan çiftçiler;
- Hurdacılar
- Evlerde dikiş nakış yapıp satanlar
- El dokuma işleri, bakır işlemciliği, çini ve çömlek yapımı, sedef kakma ve ahşap oyma işleri, kaşıkçılık, bastonculuk, semercilik, sanatsal değeri olan ve kaybolmaya yüz tutan meslek kollarında faaliyette bulunanlar
- Burada dikkate edilmesi gereken özellik bu işleri yapanların motorlu araç kullanmadan, gezici olarak bir işyeri açmadan, doğrudan doğruya nihai tüketicilere hizmet vermesidir.
- Esnaf Muaflığından faydalananlar gelirlerinin miktarı ne olursa olsun defter tutmaz gelirleri için bir beyanname vermezler.
- Bunlara tanınan muafiyet olsada GVK'nın 94. maddesi gereğince bunlardan değişik oranlarda gelir vergisi tevkifatı yapılır. Yapılan tevkifat için mal yada hizmeti bunlardan alanlar tarafından Gider Pusulası düzenlenir.

1.1-GERÇEK USUL TİCARİ KAZANÇ

GERÇEK USULDE TİCARİ KAZANÇ

Ticari Faaliyetin Özellikleri

- 6102 sayılı TTK göre Ticari İşletme “ Esnaf işletmesi için öngörülen (esnaf muaflığı) düzeyde gelir sağlamayı amaç edinen faaliyetlerinde devamlı ve bağımsız bir şekilde yürütüldüğü işletmedir.

GVK ‘NA GÖRE KURULAN ORTAKLIKLAR

- **Kolektif Şirket**
 - Kolektif şirket; ticari işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla gerçek kişiler arasında kurulan ve ortaklardan hiçbirisinin sorumluluğu şirket alacaklılarına karşı sınırlandırılmamış şirkettir. GVK açısından gerçek kişilerin vergilendirilmesi ile arasında bir fark bulunmamaktadır. Vergide muhatap şirket değil ortaklardır.
- **Adi Komandit Şirket**
 - Ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla kurulan, şirket alacaklılarına karşı ortaklardan bir veya birkaçının sorumluluğu sınırlandırılmamış ve diğer ortak veya ortakların sorumluluğu belirli bir sermaye ile sınırlandırılmış olan şirket komandit şirkettir.
 - GVK açısından gerçek kişilerin vergilendirilmesi ile arasında bir fark bulunmamaktadır. Vergide muhatap şirket değil komandite ortaklardır.
 - Sorumluluğu sınırlı olmayan ortaklara komandite, sorumluluğu sınırlı olanlara komanditer denir.
- **Adi Şirket (Adi Ortaklık)**
 - İki veya daha fazla kişinin ortak bir amacı gerçekleştirmek için mal ve emeklerini ortaya koyarak oluşturdukları şirket türüdür.

ORTAKLIKLARDA MÜKELLEFİYET -----

Ortaklık Türü	Kazanç Türü	Ortakların Kazancı	Ortakların Vereceği Beyanname	Ortaklığın Vereceği Beyanname
Kolektif	Ticari	Ticari Kazanç	Gelir Bey.	KDV, Muhtasar
Kolektif	Serbest Meslek	Serbest Meslek Kazancı	Gelir Bey.	KDV, Muhtasar
Kolektif	Zirai Kazanç	Ticari Kazanç	Gelir Bey.	KDV, Muhtasar
Adi Komandit	Ticari	Ticari Kazanç	Gelir Bey.	KDV, Muhtasar
Adi Komandit	Serbest Meslek	Serbest Meslek Kazancı	Gelir Bey.	KDV, Muhtasar
Adi Komandit	Zirai Kazanç	Ticari Kazanç	Gelir Bey.	KDV, Muhtasar
Adi Ortaklık	Ticari	Ticari Kazanç	Gelir Bey.	KDV, Muhtasar
Adi Ortaklık	Serbest Meslek	Serbest Meslek Kazancı	Gelir Bey.	KDV, Muhtasar
Adi Ortaklık	Zirai Kazanç	Zirai Kazanç	Gelir Bey.	KDV, Muhtasar

Adi Komandit Şirketlerde Komanditer ortağın kazancı her zaman MSİ dir.

GÖTÜRÜ GİDER

- **İhracat, yurtdışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık** faaliyetinde bulunan mükelleflere,
- Bu dönem **giderlerine ek olarak**, bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri
- **Hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla**,
- Yurt dışındaki bu işlerle ilgili giderlerine karşılık olmak üzere götürü olarak hesapladıkları tutarı **gider olarak indirebilme imkanı getirilmiştir**

Örnek

- Yurtdışı Hasılat : 10.000.000 (Dolar)
- Yurt İçi Hasılat : 5.000.000 (Dolar)
- Belgeli Giderler : 6.000.000 (Dolar)
- Matrah : ?

TİCARİ KAZANÇTA İSTİSNALAR

- PTT Kazançları İstisnası
- Sergi ve Panayır Kazançları İstisnası
- Eğitim ve Öğretim İşletmelerinde Kazanç İstisnası
- Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Faaliyet Gösterenlere Tanınan Kazanç İstisnası

PTT KAZANÇLARI İSTİSNASI

- PTT acenteciliği faaliyetinde bulunanların
- (PTT adına para tahsil eden onların iş ve işlemlerine aracı olanların) elde ettiği kazançlar GVK dan istisnadır.
- Ancak bunlara ödenen bedel üzerinden GVK 94. Maddeye göre %20 tevkifat yapılır.

SERĞİ VE PANAYIR İSTİSNASI

Dar mükelleflerin

- Hükümet izniyle açılan
- Sergi ve panayırlarda yaptıkları
- Ticari faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar,
- Türkiye’de başka işyeri veya daimi temsilcileri bulunmaması şartıyla GV’den istisna edilmiştir.

EĞİTİM VE ÖĞRETİM İŞLETMELERİNDE KAZANÇ İSTİSNASI

- **1.1.2004 tarihinden itibaren** faaliyete geçen
- **Okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve ortaöğretim özel okullarının**
- İşletilmesinden elde edilen kazançlar, ilgili bakanlığın görüşü alınmak kaydıyla Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde **5 dönem GV’den istisnadır.**
- Yemek, yatma ve taşıma bedelleri okul ücretine dahil ise bu faaliyet giderleri de istisna kapsamındadır.
- İstisna süresi bitmeden okulların satılması halinde alan kişi kalan süre kadar istisnadan faydalanabilir.

TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİNDE FAALİYET GÖSTERENLERE TANINAN KAZANÇ İSTİSNASI

- Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren mükelleflerin burada yapmış oldukları AR-GE faaliyetleri kapsamında
- Elde etmiş oldukları gelirler dolayısıyla gelir ve kurumlar vergisi yönünden
- Bölgede çalışan araştırmacı personelin ücretleri üzerinden kesilen gelir vergisi
- 31.12.2013 tarihinde kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisnadır.

GEÇİCİ VERGİ

Geçici Verginin Mükellefleri

- Ticari kazanç sahipleri
- Serbest meslek kazancı sahipleri
- Kurumlar vergisi mükellefleri

Geçici Vergi Kapsamına Girmeyenler

- Basit usulde tespit edilen ticari kazançlar
- Yıllara sari inşaat ve onarma işlerinden elde edilen kazançlar
- Noterlik görevini ifa ile görevlendirilenler

Geçici Vergi Kapsamına Girmeyen Kazançlar

- Zirai Kazanç
- Ücret
- Gayrimenkul Sermaye İradı
- Menkul Sermaye İradı
- Diğer Kazanç ve İratlar

Geçici Vergi Oranı ve Dönemleri

Dönemler	Beyan	Ödeme	Oran
Ocak-Şubat-Mart	14 Mayıs	17 Mayıs	% 15
Nisan-Mayıs-Haziran	14 Ağustos	17 Ağustos	% 15
Temmuz-Ağustos-Eylül	14 Kasım	17 Kasım	% 15
Ekim-Kasım-Aralık	14 Şubat	17 Şubat	% 15

Geçicinin Eksik Beyan Edilmesi

- Geçmiş dönemlere ait geçici verginin %10 u aşan tutarda eksik beyan edilmesi halinde tespit edilen bu kısım için resen veya ikmalen geçici vergi tarh edilir.
- Bu durumda tarh edilecek ek vergi için vergi ziyai cezası ve gecikme faizi uygulanır.
- Geçici vergi vermeyen mükellefler için %10 luk yanılma payı uygulanmayacaktır.
- %10 luk yanılma payının, beyan edilmesi gereken (beyan edilmiş olan değil) geçici vergi matrahı üzerinden hesaplanması gerekir.

1.2-BASİT USUL TİCARİ KAZANÇ

BASİT USULE TABİ OLMANIN GENEL ŞARTLARI

- Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak,
- İşyeri yıllık kira bedeli toplamı,
- Büyükşehir belediye sınırları içinde 2013 için 5.300 TL (2014 5.500 TL)
- Diğer yerlerde 2013 için 3.700 TL (2014 3.800 TL)
- Ticari zirai ve mesleki faaliyetler dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tabi olmamak,
- Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak (işinde yardımcı işçi ve çırak kullanmak, seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartı bozmaz. Ölüm halinde iş sahibinin dul eşi veya küçük çocukları namına işe devam olunduğu takdirde, bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmamasına bakılmaz.)

Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartları

- Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların yıllık alımları tutarının 2014 yılı için 77.000 TL (2013 yılı için 75.000 TL) veya yıllık satışları tutarının 2014 yılı için 110.000 TL (2013 yılı için 105.000 TL) yi aşmaması;
- Birinci maddedeki yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların Bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hâsılâtının **2014 yılı için 38.000 TL (2013 yılı için 37.000 TL)** yi aşmaması;
- Birinci ve ikinci maddedeki yazılı işlerin birlikte yapılması halinde yıllık satış tutarı ile iş hasılatı toplamının **2014 yılı için 77.000 TL (2013 yılı için 75.000 TL)** yi aşmaması

Basit Usule Tabi Mükelleflerin Beyanname Verme Ve Vergi Ödeme Zamanları

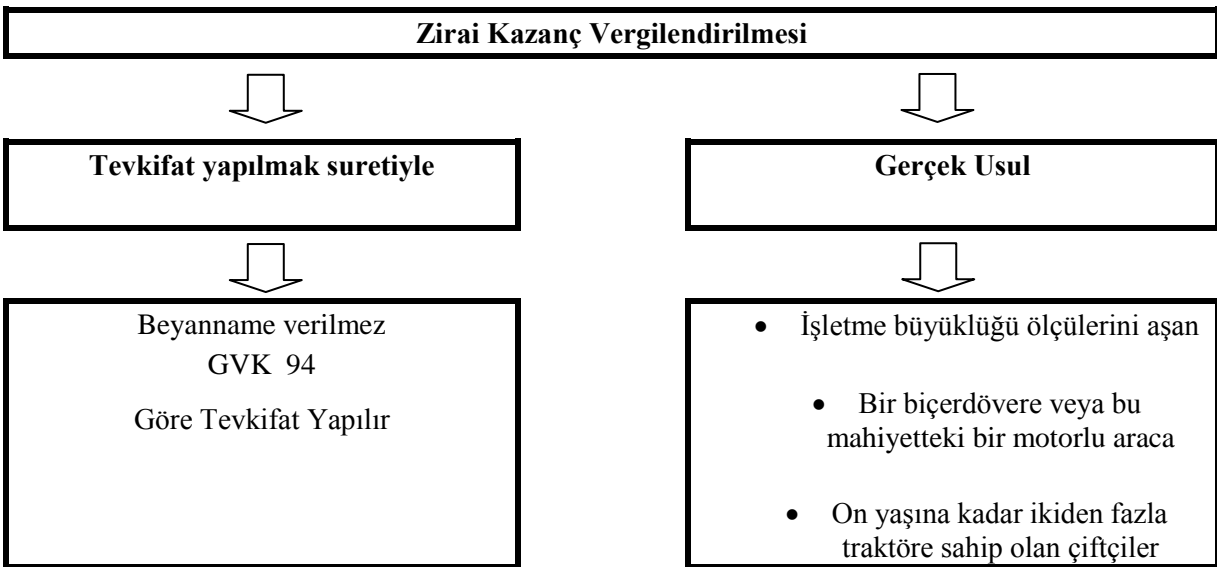
	Beyan	Ödeme
Basit Usul Ticari Kazanç	01-25 ŞUBAT	ŞUBAT--HAZİRAN
Basit Usul Ticari Kazanç ve Beyana Tabi Diğer Gelirler	01-25 MART	MART--TEMMUZ

Üyelerinin alış ve satışlarına ilişkin belgelerin kayıtlarını tutan meslek odaları, basit usulde vergilendirilen mükelleflere ait beyanname, bildirim ve eklerini elektronik ortamda gönderebilir.

Diğer taraftan basit usul mükellefleri istemeleri halinde beyannamelelerini aracılık yetkisi almış meslek mensupları vasıtasıyla da gönderebileceklerdir.

2-ZİRAİ KAZANÇ

- Doğadan elde edilen her türlü kazanç zirai kazançtır. (hayvancılık , avcılık, balıkçılık, tarım arazisi işletme vb)
- Zirai kazanç elde edenler gerçek usulde vergilendiriliyorlar ise zirai kazanç işletme defteri tutarlar. Ancak gerçek usulde değilse defter tutmaz belge düzenlemezler. Bunlardan iki örnek müstahsil makbuzu düzenleyerek mal alırlar. Tevkifat varsa makbuz üzerinde gösterilir.
- Satışların dükkan ve mağaza açılarak yapılması halinde, mahsullerin dükkan ve mağazaya gelinceye kadar geçirdikleri safhalar zirai faaliyet sahasında kalır
- Kollektif şirketlerle adi veya eshamlı komandit şirketler zirai faaliyetle iştigal etseler dahi çiftçi sayılmazlar
- Zirai faaliyetle iştigal eden kolektif şirketlerin ortakları ile komandit şirketlerin komandite ortaklarının şirket kârından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç hükmündedir
- Bir çiftçiye veya ortaklığa ait olup aynı köy sınırları içinde veya birbirine bitişik arazi üzerinde bulunan yahut istihsal şartlarına göre birbirine bağıllık ve beraberlik arz eden işletmeler tek işletme sayılır

3-ÜCRET

Gerçek kişilerin bir takvim yılı içinde elde etmiş oldukları **İşverene** tabi

Belirli **bir işyerine bağlı** olarak çalışanlara

Hizmet karşılığı verilen **para ve ayınlar safi miktarı**

ÜCRETİR

ÜCRET VERGİLENDİRİLMESİ

GERÇEK ÜCRETLER

İşverenler tarafından çalışanlara ödenen ücret

DiĞER ÜCRETLER

Kanunun diğere ücretli saydıkları. Asgari ücretle bir alakası yoktur bunların aldıkları ücretin miktarının da önemi yoktur.

ÜCRETİN YILLIK BEYANNAME İLE BEYAN EDECEKLER

- Kesinti yoluyla vergilendirilen ücretlerden,
- Birinciden sonraki işverenden alınan ücretlerin toplamı
- 2013 YILI İÇİN 26.000 TL' yi aşan ücretler.

(Gelir Vergisi Kanununun 103'üncü maddesinde yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutar)

Ücret	Ali	Veli	Deli	Dursun
1.Ücret	100.000	20.000	10.000	12.000
2.Ücret	5.000	12.000	18.000	10.000
3.Ücret	14.000	7.000	2.000	9.000
4.Ücret		8.000	4.000	10.000
Top. Ücret	119.000	47.000	34.000	41.000
Beyan				

DiĞER ÜCRET	
	1. Kazançları <u>basit usulde tespit edilen ticaret erbabı</u> yanında çalışanlar
	1. Özel hizmetlerde çalışan <u>şoförler</u>
	1. Özel inşaat sahiplerinin ücretle çalıştırdığı inşaat işçileri
	1. <u>Gayrimenkul sermaye iradı sahibi</u> yanında çalışanlar
	1. <u>Gerçek ücretlerinin tespitine imkan olmaması</u> nedeniyle, Danıştay'ın olumlu görüşüyle, Maliye Bakanlığınca bu kapsama alınanlar

Vergi 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgari ücretin yıllık brüt tutarının %25 i karnelerine yazdırarak tahakkuk ettirirler

ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ

A.G.İ. Yıllık Tutarı
(Asgari Ücretin Yıllık Brüt Tutarı x A.G.İ. Oranı) x %15
(16 Yaşından Büyük İşçiler İçin)

A.G.İ. Oranı

- Mükellefin kendisi için % 50'sine
- Çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u,
- Çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5'i
- Diğer çocuklar için % 5'i eklenmesi suretiyle hesaplanır.

4-SERBEST MESLEK KAZANCI

TANIM

- Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade
- Şahsi mesaiye
- İlmî veya mesleki bilgiye
- İhtisasa dayanan
- Ticari mahiyette olmayan işlerin
- İşverene tabi olmaksızın
- Şahsi sorumluluk altında
- Kendi nam ve hesabına yapılmasıdır.

KANUNEN SERBEST MESLEK ERBABI SAYILAN KİŞİLER

Gümrük komisyoncuları Bilumum borsa ajan ve acenteleri Noterler Noterlik görevini ifa ile mükellef olanlar	Organizasyon yapıları ne olursa olsun SMK olarak vergilendirilirler
Bizzat serbest meslek erbabı tarifine girmemekle beraber Serbest meslek erbabını bir araya getirerek teşkilat kurmak veya bunlara sermaye temin etmek suretiyle veya sair suretlerle serbest meslek kazancından hisse alanlar;	Bizzat serbest meslek erbabı tarifine girmeseler bile SMK olarak vergilendirilirler
Serbest meslek faaliyetinde bulunan kolektif ve adi şirketlerde ortaklar, adi komandit şirketlerde <u>komandite ortaklar</u>	Adi komandit şirketlerde komantider ortak MSİ olarak vergilendirilir
Dava vekilleri, Müşavirler, Kurumlar ve tüccarlarla serbest meslek erbabının ticarî Meslekî işlerini takip edenler Konser veren müzik sanatçıları	Organizasyon yapıları ne olursa olsun SMK olarak vergilendirilirler
Ebe, sünnetçi, sağlık memuru, arzuhalci, rehber	VUK 155 deki şartlardan en az ikisini taşımayanlar veya 5.000 az nüfuslu yerlerde yapıyorlarsa vergiden muaf olacaklardır
Tahkim işleri dolayısıyla hakemlerin aldıkları ücretler	İhtilafların çözülmesine yardımcı olanlar

SERBEST MESLEK ERBAPLARINDA MESKENLERİNİ İŞYERİ OLARAK KULLANANLARDA GİDER UYGULAMASI

İşyerinin Kiralık Olması	Ödenen <u>kiraların tamamı</u> gider yazılır
İşyerinin İkametgah Olarak Kullanılması	Ödenen <u>kiranın tamamı</u> ile ısıtma ve aydınlatma giderinin <u>yarısı</u>
İşyerinin Kendi Mülkü Olması	İşyerine ait <u>amortismanların tamamı</u> indirilebilir
İşyerinin Kendi Mülkü Olup İkametgah Olarak Kullanılması	İşyerine ait <u>amortismanın yarısı</u> indirilebilir

5- GAYRİMENKUL SERMAYE İRADİ

- Arazi, bina (maden suları, menba suları, madenler, taş ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları, tuzlalar ve bunların mütemmim cüzileri ve teferruatı;
- Voli mahalleri ve dalyanlar;
- Gayrimenkullerin, ayrı olarak kiraya verilen mütemmim cüzileri ve teferruatı ile bilumum tesisatı demirbaş eşyası ve döşemeleri;
- Gayrimenkul olarak tescil edilen haklar;
- Arama, işletme ve imtiyaz hakları ve ruhsatları, ihtira beratı
- Telif hakları (bu hakların, müellifleri veya bunların kanuni mirasçıları tarafından kiralanmasından doğan kazançlar, serbest meslek kazancıdır);
- Gemi ve gemi payları ile bilumum motorlu tahmil ve tahliye vasıtaları;
- Motorlu nakli ve cer vasıtaları, her türlü motorlu araç, makine ve tesisat ile bunların eklentileri.
- Gelir ticarî veya zirai bir işletmeye dahil bulunduğu takdirde bunların iratları ticarî veya zirai kazancın tespitine müteallik hükümlere göre hesaplanır.
- Vakfın gelirinden hizmet karşılığı olmayarak alınan hisseler ile zirai faaliyete bilfiil iştirak etmeksizin sadece üründen pay alan arazi sahiplerinin gelirleri de gayrimenkul sermaye iradı kabul edilir
- Tüccarlara ait olsa dahi, işletmeye dahil bulunmayan gayrimenkullerle haklar

<p>• Mal veya Hakkın Kiralanması</p> <p>• Bir malın mülkiyet hakkını devretmeden sadece kullanım hakkını başka bir kişiye belirli bir süre devrederek, süre bunun karşılığında gelir elde edilmesi halinde elde edilen kazanç Gayrimenkul Sermaye İradıdır. <i>(Ancak unutulmamalıdır ki ticari işletmeye dahil olan mallarda elde edilen kazanç ticari kazançtır.)</i></p>
<p>• Mal veya Hakkın Satılması</p> <p>• Bir malın mülkiyetinin başka bir kişiye tamamen devredilerek (satılarak) mal üzerindeki mülkiyet hakkının kaybedilmesi nedeniyle <i>elde edilen kazanç değer artış kazancıdır. (Ancak unutulmamalıdır ki ticari işletmeye dahil olan mallarda elde edilen kazanç ticari kazançtır.)</i></p>

<p>Kiralanması Gayrimenkul Sermaye İradı</p>
--

<p>Satılması Değer Artış Kazancı</p>
--

GAYRİSAFİ HASILAT

- Kiralama işlerinde bedelin nakit olarak tahsil edilmiyor olması vergilendirmeyi etkilemez. (*Faizsiz alacak/borç, bedelsiz kiralama olmaz. E. AKAR*)
- Kiralamalarda hasılat gayrisafi miktarlar üzerinden hesaplanır. (*Örneğin işyeri kiralamalarında tevkiyat yapılması halinde hasılat ödenen net tutar değil tevkiyat öncesi tutar olacaktır.*)
- Kira bedelinin aynı (paradan başka mal vb) olarak ödenmesi halinde işlem bedeli kira bedeli olarak dikkate alınır.
- (Örneğin avukatın müvekkilinin evinde oturması karşılığında davalarına bakması halinde kira bedeli alması gereken ücret olacaktır.)
- Eğer kira bedeli tespit edilemiyorsa bu durumda kira bedeli emsal bedel olarak alınır. (kiralamalarda emsal bedel gayrimenkullerde emlak vergi değerinin %5 den, diğerlerinde %10 dan aşağı olamaz)

GAYRİSAFİ HASILAT

- Bir takvim yılı içinde o yıla veya geçmiş yıllara ait olarak nakden veya aynen tahsil edilen kira bedellerinin tutarıdır
- Aynı olarak tahsil edilen kiralar, emsal bedeli ile paraya çevrilir
- Gayrimenkulü genişletecek veya iktisadi değerini devamlı surette artıracak şekilde gayrimenkule ilave edilen kıymetler, kira müddetinin hitamında bedelsiz olarak kiralayana devrolunduğu takdirde, bu tarihte aynen tahsil olunmuş addolunur.
- Gelecek yıllara ait olup peşin tahsil olunan kiralar, ilgili buldukları yılların hasılatı sayılır
- Geçmiş yıllara ait tahsil edilen kiralar tahsil edildiği yılın geliri sayılır

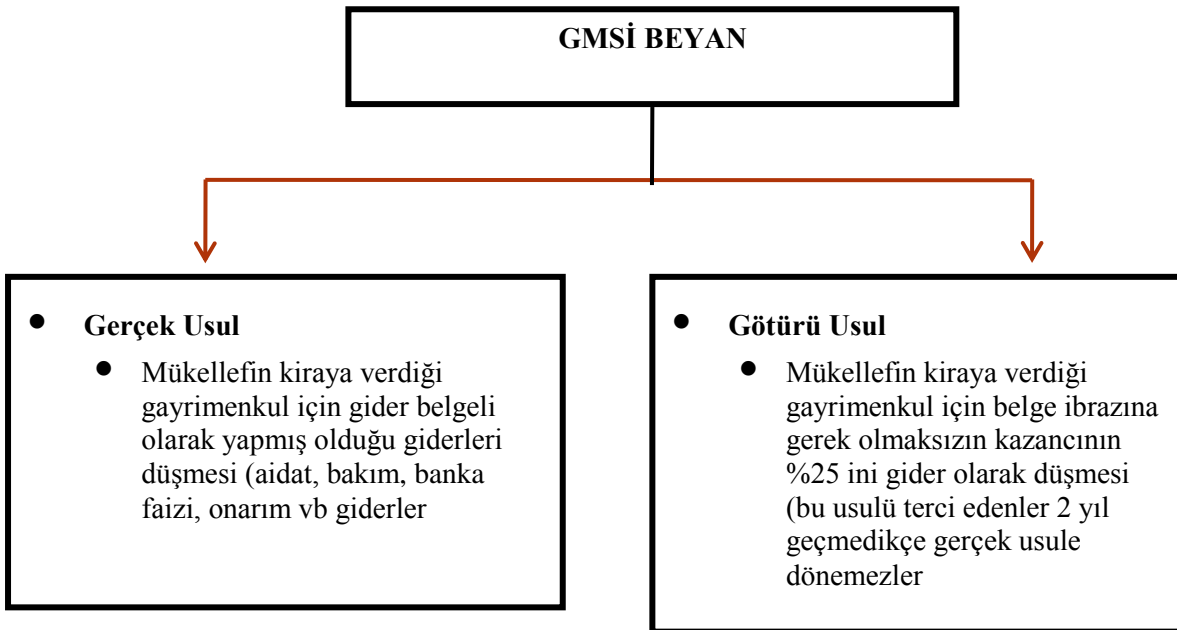
Kontrat Dönemi	Kontrat Bedeli	Tahsil Edilen Kira	Tahsil Edilemeyen Kira	Tahsil Olunan Kiranın Dönemleri	Beyan Edilecek Gelir
2010	14.000	8.000	6.000	8.000 (2010)	
2011	16.000	30.000	0	16.000 (2011) / 6.000 (2010) / 8.000 (2012)	
2012	20.000	12.000	0	12.000 (2012)	
Toplam	50.000	50.000	0	50.000	

GMSİ DE İSTİSNA

- **Binaların mesken** olarak kiraya verilmesinden bir takvim yılı içinde elde edilen hasılatın
- **2014 yılı için 3.300 TL si** vergiden istisnadır.
- İstisna haddi üzerinde hasılat elde edilip beyan edilmemesi veya eksik beyan edilmesi halinde, bu istisnadan yararlanılamaz
- Ticari, zirai veya mesleki kazancını yıllık beyanname ile bildirmek mecburiyetinde olanlar
- istisna haddinin üzerinde hasılat elde edenlerden, beyanı gerekip gerekmediğine bakılmaksızın ayrı ayrı veya birlikte elde ettiği ücret, menkul sermaye iradı, gayrimenkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlarının gayri safi tutarları toplamı 103 üncü maddede yazılı tarifinin üçüncü diliminde ücret gelirleri için yer alan tutarı aşanlar (2014 yılı için 97.000 TL) bu istisnadan faydalanamazlar.

EMSAL KİRA BEDELİ ESASI

- Kiraya verilen mal ve hakların kira bedelleri emsal kira bedelinden düşük olamaz
- Bina ve arazide emsal kira bedeli, yetkili özel mercilerce veya mahkemelerce takdir veya tespit edilmiş kirası, yoksa
- Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenen vergi değerinin % 5'idir.
- Döviz cinsinden kiraya verme işlemlerinde tahsilatın yapıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınarak gayri safi hasılat belirlenir
- Diğer mal ve haklarda emsal kira bedeli, bu mal ve haklarının maliyet bedelinin, bu bedel bilinmiyorsa, Vergi Usul Kanunu'nun servetlerin değerlendirilmesi hakkındaki hükümlerine göre belli edilen değerlerinin % 10'udur.

Kiraya İlişkin Tahsilat ve Ödemelerin Belgelendirilmesi (TEVSİK)

Konutlarda her bir konut için 500 TL ve üzerinde kira geliri elde edenlerin

İşyerini kiraya verenler ile kiracıların miktar sınırlaması olmaksızın

Banka, benzeri finans kurumları veya posta idareleri tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu bulunmaktadır

6- MENKUL SERMAYE İRADI

PARA VE SERMAYE PİYASALARINDAN ELDE EDİLEN GELİRLER

- Ülkemizde gerçek kişilerin elde ettiği kazançların vergilendirilmesi esasları Gelir Vergisi Kanunu ile düzenlenmiştir.
- Söz konusu Kanun, kişilerin elde ettiği kazançları yedi gelir grubunda toplamış ve bu gelir grupları ile ilgili tanımlamalarda bulunmuştur.
- Gelir Vergisi Kanununda yapılan tanımlamalara göre, para ve sermaye piyasalarından elde edilen gelirler iki grup altında toplanmıştır.
 - Menkul sermaye gelirleri (iratları) (Bir sermaye piyasası aracının asılımı elden çıkartmadan dönemsel olarak gelir elde etmek)
 - Diğer kazanç ve iratlar. (Bir sermaye piyasası aracının asılımı elden çıkartarak gelir elde etmek)

MENKUL SERMAYE İRADI SAYILAN GELİRLER

1) Her Çeşit Hisse Senetlerinin Kar Payları (GVK 75/1)

- Kurucu hisse senetleri ve diğer intifa (*yararlanma*) hisse senetlerine verilen kâr payları
- Pay sahiplerine hazırlık dönemi için faiz olarak veya başka adlarla yapılan her türlü ödemeler
- Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım fonları katılma belgelerine ödenen kâr payları (*Yatırımcıların küçük ya da büyük her türlü birikiminin, profesyonel yöneticiler tarafından çeşitli sermaye piyasası araçlarına dağıtılarak yönetildiği mal varlığıdır*)
- Konut finansmanı fonlarını temsilen ihraç edilen ipoteye dayalı menkul kıymetlere ödenen bedeller (*Konut finansmanı fonu, ihraç edilen ipoteye dayalı menkul kıymetler karşılığında toplanan paralarla, İDMK sahipleri hesabına inançlı mülkiyet esaslarına göre oluşturulan malvarlığıdır seri:3 no: 34 tebliğ*)
- Varlık finansmanı fonlarını temsilen ihraç edilen varlığa dayalı menkul kıymetlere ödenen faiz, kâr payı veya benzeri gelirler (*Varlık finansmanı fonu, ihraç edilen varlığa dayalı menkul kıymetler karşılığında toplanan paralarla, VDMK sahipleri hesabına inançlı mülkiyet esaslarına göre oluşturulan malvarlığıdır. seri:3 no: 35 tebliğ*)

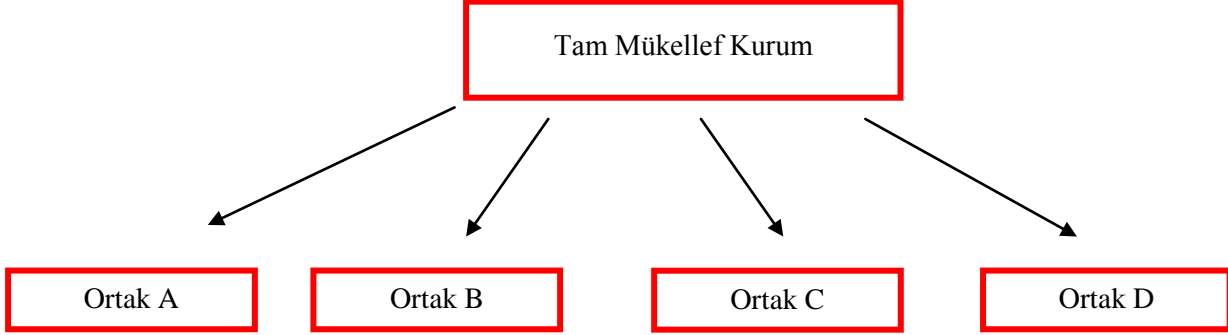
2) İştirak Hisselerinden Doğan Kazançlar (GVK 75/2)

- Limitet Şirket ortaklarının kazanç üzerinden aldıkları
- İş ortaklıklarının ortaklarının aldıkları
- Komanditerlerin kâr payları
- Adi komandit şirketlerde komanditerlerin kâr payları,
 - *Şirket kârının ilişkin bulunduğu takvim yılında elde edilmiş sayılır*
- Kooperatiflerin dağıttıkları kazançları
 - *Kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan kârların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevzii, kazanç dağıtımı sayılmaz*

3) Kurumların idare meclisi başkan ve üyelerine verilen kar payları GVK(75/3)

- Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısmı (GVK 75/4)
 - *Yıllık veya özel beyanname veren dar mükellef kurumların, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancından, hesaplanan kurumlar vergisi düşüldükten sonra kalan kısımdan ana merkeze aktardıkları tutar üzerinden, kurum bünyesinde % 15 oranında kurumlar vergisi kesintisi yapılır.*
 - *Aktarılmaması durumunda tevkifat yapılmaz.*

TAM MÜKELLEF KURUMLARDAN ELDE EDİLEN KAR PAYLARI

- Kâr paylarından % 15 tevkifat yapılır GVK 94/6-b
- Kar paylarının yarısı gelir vergisinden istisna (Tevkifat öncesi brüt tutar)
- Kalan Kısım GVK 103/2 geçerse istisna sonrası kısım beyan edilecek (2014 için 27.000 TL, 2013 İçin 26.000 TL)
- 1998 ve öncesine ait dönemlerde ait kar payları stopaja veya beyana tabi değildir.
- Yurtdışından elde edilen kar paylarının tamamı beyan edilir (tevkifat yok)

- Elde edilen kar payı = 44.000 TL
- Tevkifat $44.000 * .15 = 6.600$ TL
- İstisna $44.000 / 2 = 22.000$ TL
- Beyan Edilmeyecek stopaj nihai vergi

- Elde edilen kar payı = 60.000 TL
- Tevkifat $60.000 * .15 = 9.000$ TL
- İstisna $60.000 / 2 = 30.000$ TL
- Beyan Edilecek

MENKUL SERMAYE İRADI SAYILAN GELİRLER (DİĞER)

- Her nevi tahvil (GVK 75/5)
- Hazine bonusu faizleri
- Toplu Konut İdaresi
- Kamu Ortaklığı İdaresi Özelleştirme İdaresince çıkarılan
 - Menkul kıymetler ve varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarından sağlanan gelirler
 - İpotek finansmanı kuruluşları ve konut finansmanı kuruluşları tarafından ihraç edilen ipoteğe dayalı menkul kıymetler hariç ipotekli sermaye piyasası araçları, varlık teminatlı menkul kıymetler dahil
 - Döviz cinsinden yahut dövize, altına veya başka bir değere endeksli menkul kıymetlerin itfası sırasında oluşan değer artışları irat sayılmaz
 - (01/01/2006 tarihinden itibaren GVK Geçici 67. maddeye göre vergilendirilir)

MENKUL SERMAYE İRADI SAYILAN GELİRLER

- **Her nevi alacak faizleri (GVK 75/6)**
 - Adi, imtiyazlı, rehinli, senetli alacaklarla cari hesap alacaklarından doğan faizler ve kamu tüzel kişilerin borçlanılan ve senede bağlanmış olan meblağlar için ödenen faizler dahil.
 - Mahkeme kararına istinaden ödenen faizler bu kapsamda değerlendirilir.
 - Mükellef borç verme işini sürekli yapıyorsa bu MSİ değil Ticari Kazanç olarak vergilendirilir.(İkrazat İşi)
- **Mevduat faizleri (GVK 75/7)**
 - Bankalara, bankerlere, tasarruf sandıklarına, tevdiat kabul eden diğer müesseselere yatırılan vadeli, vadesiz paralara ödenen faizler.
 - Bunlar dışında kalan kişi ve kuruluşlardan devamlı olarak para toplama işi ile uğraşanların her ne şekilde ve ad altında olursa olsun toplanan paralara sağladıkları gelirler ve menfaatler.
 - Bankalar ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan aracı kurumlar arasındaki borsa para piyasasında değerlendirilen paralara ödenen faizlerde mevduat faizi sayılır.
 - Banka ve Aracı Kuruluşların nakdi mevduatlarını belli bir para karşılığında TAKASBANK aracılığı ile değerlendirmesi nedeniyle elde edilen gelirler.
(01/01/2006 tarihinden itibaren GVK Geçici 67. Maddeye göre vergilendirilir)
- **Hisse senetleri ve tahvillerin vadesi gelmemiş kuponların satışından elde edilen bedeller;** (GVK 75/8)
- **İştirak hisselerinin sahibi adına henüz tahakkuk etmemiş kar paylarının devir ve temlik karşılığında alınan para ve ayınlar** (GVK 75/9)
- **Her çeşit senetlerin ıskonto edilmesi karşılığında alınan ıskonto bedelleri** (GVK 75/10)
- **Faizsiz olarak kredi verenlere ödenen kâr payları** (GVK 75/12)
 - Kâr, ve zarar ortaklığı belgesi karşılığı ödenen kâr payları
 - Katılım Bankalarınca kâr ve zarara katılma hesabı karşılığında ödenen kâr payları
- **Repo ve Ters Repo İşlemleri Sonucunda elde edilen gelirler** (GVK 75/14)
 - Her nevi tahvil
 - Hazine bonusu faizleri
 - Toplu Konut İdaresi
 - Kamu Ortaklığı İdaresi Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymet işlemleri
 - (01/01/2006 tarihinden itibaren GVK Geçici 67. maddeye göre vergilendirilir)

7.1- DEĞER ARTIŞ KAZANCI

DEĞER ARTIŞI

SATIŞ DEĞERİ

İKTİSAP BEDELİ

- Değer Artış Kazancı bir mal üzerindeki tasarruf hakkının başkasına devredilmesi ve mülkiyet hakkının kaybedilmesi ile satış bedeli ile alış bedeli arasında kalan olumlu farktır. (Mülkiyeti elden çıkartmadan kiralama yoluyla elde edilen kazançlar GMSİ dir.)
- Değer artış kazancı hesaplanırken aradaki net fark vergi matrahını teşkil etmez. Vergiye tabi matrah hesaplanırken bazı indirimler uygulanır.
 - Enflasyondan arındırma (ÜFE endekslemesi yaparak maliyet bedelinin hesaplanması)
 - Elde tutma süresi (5 yıl içinde satılması)
 - Kazanç İstisnası (2012 yılı için 8.000 TL 2013 yılı için 9.400 TL)
 - Vergiden istisna kazançlar (Kanunen kapsam dışı tutulan kazançlar)

DEĞER ARTIŞ KAZANCI

- Menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar (İvazsız olarak iktisap edilenler ile tam mükellef kurumlara ait olan ve iki yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri hariç,)
- Arama, işletme ve imtiyaz hakları ve ruhsatları elden çıkarılmasından doğan kazançlar.
- Telif haklarının ve ihtira beratlarının müellifleri, mucitleri ve bunların kanunî mirasçıları dışında kalan kimseler tarafından elden çıkarılmasından doğan kazançlar.
- Ortaklık haklarının veya hisselerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar.
- Faaliyeti durdurulan bir işletmenin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasından doğan kazançlar.
- İktisap şekli ne olursa olsun (ivazsız olarak iktisap edilenler hariç 5 yıl içinde elden çıkartılması halinde doğan kazançlar)
 - **Arazi, bina,**
 - **Voli mahalleri ve dalyanlar,**
 - **Gayrimenkul olarak tescil edilen haklar**
 - **Gemi ve gemi payları**
 - **Kooperatiflerin ortaklarına bu sıfatları dolayısıyla tahsis ettikleri gayrimenkulleri tahsis tarihinde ortak tarafından satın alınmış sayılır**

Ortaklık Haklarının Veya Hisselerinin Elden Çıkarılmasından Doğan Kazançlar GVK 80/4

- Limitet Şirket
- Adi Komandit
- Kolektif Şirket
- Adi Şirket
- Kooperatif hissesi

Satılması
Değer Artış Kazancı

Ortaklıklardaki pay **hisse senedine bağlanmış ise** elde edilen kazanç hisse senetlerinin satılması karşılığında elde edilen değer artış kazancı olarak vergilendirilir

GVK 80/6 GVK 70/1-2-4-7

- **Arazi, bina** maden suları, memba suları, madenler, taş ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları, tuzlalar ve bunların mütemmim cüzileri ve teferruatı;
- Voli (**doğal**) mahalleri ve dalyanlar (**yapma**)
- Gayrimenkul olarak tescil edilen haklar
- Gemi ve gemi payları ile bilumum motorlu tahmil (**yükleme**) ve tahliye (**boşaltma**) vasıtaları;

01/01/2007
tarihinden sonra
5 yıl
içinde elden çıkartılması

DEĞER ARTIŞ KAZANCININ TESPİTİ (GVK MÜK 81)

Safi Değer

- Elden çıkartma karşılığında alınan her türlü değerden maliyet bedeli ve satıcı uhdesinde kalan değerlerin indirilmesi ile bulunur
- Maliyet bedelinin mükelleflerce tespit edilememesi halinde maliyet bedeli yerine;
 - *VUK hükümlerine göre, takdir komisyonlarınca tespit edilecek bedel.*
 - *Kazancı bilanço veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen işletmelerde ise son bilançoda veya envanter kayıtlarında gösterilen değer esas alınır*
- İşletmeye dahil amortismanla tâbi iktisadî kıymetlerin elden çıkarılması halinde, iktisadî kıymetlerin maliyet bedeli yerine amortismanlar düşüldükten sonra kalan net değeri esas alınır
- Menkul kıymetlerin elden çıkarılmasında, iktisap bedelinin tevsik edilememesi halinde Vergi Usul Kanununun 266 ncı maddesinde yazılı itibari değer iktisap bedeli olarak kabul edilir.

7.2- ARIZİ KAZANÇ

- Arızî olarak ticarî muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere tavassuttan elde edilen kazançlar.
- Ticarî veya zirâî bir işletmenin faaliyeti ile serbest meslek faaliyetinin durdurulması veya terk edilmesi, henüz başlamamış olan böyle bir faaliyete hiç girilmemesi, ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen hâsılat.
- Gayrimenkullerin tahliyesi veya kiracılık hakkının devri karşılığında alınan tazminatlar ile peştemallıklar (kiracıya ait tesisat ve malların tahliye ve devri sırasında kiralayan veya yeni kiracıya devrinde doğan kazançlar dahil)
- Arızî olarak yapılan serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla tahsil edilen hâsılat
- Gerçek usulde vergiye tâbi mükelleflerin terk ettikleri işleri ile ilgili olarak sonradan elde ettikleri kazançlar (zarar yazılan değersiz alacaklarla, karşılık ayrılan şüpheli alacakların tahsili dahil).
- Dar mükellefiyete tâbi olanların ulaştırma işlerini arızî olarak yapmalarından elde ettikleri kazançlar
- Bir yıl içinde elde edilen arizi kazancın 2014 yılı için 21.000 TL (2013 yılı için 21.000 TL) si vergiden istisnadır.

KAZANCIN TESPİTİNDE İNDİRİLECEK GİDERLER

- Ticari Kazanç sahibinin yapmış olduğu giderlerin tümü gayrisafi hasılatından indirilemeyebilir. Bu giderlerin indirilebilmesi için aşağıdaki şartları taşıması gerekir. Şartları taşımayan giderler fiilen harcanmış olsa bile gider olarak yazılamaz. **Ancak uygulamada işlem yapılırken işletmenin harcadığı tüm paralar defterlere gider olarak kaydedilir. Gider olması kanunen mümkün olmayanlar daha sonra KKEG olarak matraha ilave edilirler. (kanunen kabul edilmeyen giderler)**
- Ticari kazancın elde edilmesi ve idame edilmesi için yapılmış olmalıdır.
- Vergi Usul Kanununda belirtilen ispat edici vesikalarla harcanmış olması (kanunun belge konusundaki istisnaları unutulmamalıdır. Örneğin ihracat yapan mükelleflerde götürü gider uygulaması)
- Tahakkuk uygulaması ve dönemsellik kavramı (Gider gelirin ait olduğu dönemde indirim konusu yapılabilir)
- Kazancın vergiden istisna edilip edilmediği. (Gelir vergiden istisna edilen kazançlar için yapılan giderler diğer gelirlerden indirim konusu yapılamaz. **“ Gelirini beyan etmedin ki giderini düşesin” E. AKAR**)

KAZANCIN TESPİTİNDE İNDİRİLECEK GİDERLER	
Gider	İndirim Miktarı ve Açıklama
Yemek	İşyerinde verilen yemek bedelinin tamamı
Yemek	Nakit olarak verilen yemek bedelinin tamamı ücret olarak gider yazılır
Yemek	Yemek Çeki olarak verilen yemek bedelinin 2013 yılı için günlük KDV Hariç 12,00 TL gider üzeri ücrettir
Barınma	İşin gereği olan brüt 100m2 aşmayan konutlar için ödenenler gider üzeri ücret
Tedavi , İlaç, Giyim	İşin gereği olarak ödenenlerin tamamı
Sigorta Aidatı	Ödenmiş olması kaydıyla ödendikleri yıla ilişkin gider yazılabilirler. Sadece Aralık Ayına ait olup
Sendika Aidatı	İlgili yılda ödenmiş olması kaydıyla gider yazılabilirler. İlgili dönemde ödenmez ise sonradan ödense de kanunen kabul edilmeyen giderdir. Sınırı aylık çıplak ücretin 1/30 dur
Tazminatlar	İşle ilgili teşebbüs sahibini suçlarından doğmayanlar, sözleşmeye istinaden ödenenlerin tamamı
Kıdem Tazminatları	Kanun gereğince ödendiğinden işçinin tazminata hak kazandığı dönemde ödenmesi kaydıyla indirilir.
Bağ-Kur Primleri	Ödenmiş olması kaydıyla ödendikleri yıla ilişkin gider yazılabilirler
Taşıtlar (İşletmeye ait)	İşte kullanılmak, ve defterlere kaydedilmek kaydıyla giderlerinin tamamı (MTV sadece araç işleticileri tarafından indirilebilir)
Taşıtlar (Kiralık)	İşte kullanılmak, ve kira sözleşmesi yapılması kaydıyla giderlerinin tamamı

KAZANCIN TESPİTİNDE İNDİRİLECEK GİDERLER	
Gider	İndirim Miktarı ve Açıklama
Seyahat ve Konaklama Giderleri	İşle ilgili olmak ve süre ile kısıtlı olmak şartı ile (eşe ve çocuklara ait olanlar indirilemez.)
Aynı Vergi, Resim ve Harçlar	İşte kullanılmak, ödenen bina, arazi, gider, istihlak, damga, belediye vergileri, harçlar ve kaydiyeler gibi aynı vergi, resim ve harçlar ile aynı mahiyette olan vergilerin tamamı
Amortismanlar	VUK 'a göre ayrılanların tamamı
Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payla	İşveren tarafından kişiye ödenen aylık ücretin % 15 ini veya yıllık asgari ücretin brüt tutarını aşmamak şartıyla işveren tarafından ödenen primler
Eğitim ve Sağlık Harcamaları	Kendisine ,eşine ve küçük çocuklarına ait beyan edilen gelirin % 10'unu aşmaması koşuluyla
Sakatlık İndirimi	Ücretli ve SMK Erbabı kendisi ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere BUTK sadece kendisi için yararlanabilir
1 Derece Engelliler İçin (Çalışma gücünün en az %80 kaybetmiş)	2013 yılında aylık 800 TL
2 Derece Engelliler İçin (Çalışma gücünün en az %60 kaybetmiş)	2013 yılında aylık 400 TL
1 Derece Engelliler İçin (Çalışma gücünün en az %40 kaybetmiş)	2013 yılında aylık 190 TL

KAZANCIN TESPİTİNDE İNDİRİLECEK GİDERLER (Beyanname Üzerinden Yapılabilecek İndirimler)	
Gider	İndirim Miktarı ve Açıklama
Gıda Bankacılığı Faaliyetinde Bulunan Dernek ve Vakıflara Yapılan Yardımlar	Gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddeleri yardımının maliyet bedellerinin tamamı (bağış mutlaka bu tür bir dernek veya vakfa yapılmalıdır. Mallar maliyet bedelleri ile gider yazılmalı ispat edici vesika olarak da mutlaka fatura kullanılmalıdır. Bu tür bağışlar KDV den istisnadır.
Bireysel Emeklilik Sistemime Ödenen Primler	Beyan edilen gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmamak şartıyla işverenler tarafından ücretliler adına,kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ait primler
Şahıs Sigorta Primleri (Hayat Sigortaları)	Eşi ve küçük çocuklarına ait primlerin %50'si diğerlerinde tamamı
Eğitim ve Sağlık Harcamaları	Beyan edilen gelirin % 10'unu aşmaması Türkiye'de yapılması ve gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunan gerçek veya tüzel kişilerden alınacak belgelerle tevsik edilmesi şartıyla, mükellefin kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin olarak yapılan harcamalar
Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler ile kamu yararına çalışan dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara yapılan bağışlar	Yıllık toplamı beyan edilecek gelirin % 5'ini (kalkınmada öncelikli yöreler için % 10'unu) aşmamak üzere, makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar.
Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu vb	İnşası dolayısıyla yapılan harcamalar veya bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar ile mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdî ve aynı bağış ve yardımların tamamı.
Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen veya desteklenmesi uygun görülen projelere	Yapılan bağışların tamamı
Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri (ARGE)	Yapılan Harcamaların Tamamı (Yıl içinde mahsup edilemeyen harcama miktarı daha sonraki yıllara devredebilir)

BEYANNAMELER (Tam Mükellef)		
Beyanname	Tanım	Süre
Yıllık Gelir	GVK göre gelir elde edenlerin gelirlerini toplayarak verdiği beyanname	İzleyen yılın Mart ayının 1-25 arası ödeme mart ve temmuz olmak üzere 2 eşit taksitte
Kurumlar Vergisi	KVK göre gelir elde edenlerin gelirlerini toplayarak verdiği beyanname	Dönemin kapandığı ayı takip eden 4. ayın 1-25 arası ödeme aynı ayın son gününe kadar
Muhtasar	İşverenler veya Vergi Tevkifatı yapanların sorumlu sıfatıyla verdikleri beyanname	Dönemin kapandığı ayı izleyen ayın 23. günü akşamına kadar
Gelir Geçici	Cari dönemde <u>GVK göre gelir elde edenlerin</u> gelirlerini toplayarak verdiği beyanname (3 er aylık)	Dönemi izleyen ikinci ayın 14. günü akşamına kadar ödeme aynı ayın 17. günü akşamına kadar
Kurum geçici	Cari dönemde <u>KVK göre gelir elde edenlerin</u> gelirlerini toplayarak verdiği beyanname (3 er aylık)	Dönemi izleyen ikinci ayın 14. günü akşamına kadar ödeme aynı ayın 17. günü akşamına kadar
Münferit	<u>Dar mükellef gerçek kişilerin</u> Türkiye'de elde etmiş oldukları vergi tabi kazançlardan beyanname vermek zorunda olmadıkları kazançları için verilen beyanname	Kazancın elde edilmesin tarihinden itibaren 15 gün içinde ödeme aynı süre içinde
Özel	<u>Dar mükellef Tüzel Kişilerin</u> Türkiye'de elde etmiş oldukları vergi tabi kazançlardan beyanname vermek zorunda olmadıkları kazançları için verilen beyanname	Kazancın elde edilmesin tarihinden itibaren 15 gün içinde ödeme aynı süre içinde

5520 SAYILI KURUMLAR VERGİSİ KANUNU

Kurumlar Vergisinin Mükellefleri (KVK/2)

- 1- Sermaye Şirketleri
- 2- Kooperatifler
- 3- İktisadi Kamu Kuruluşları
- 4- Dernek veya vakıflara ait İktisadi İşletmeler
- 5- İş Ortaklıkları
- 6- Aynı Nitelikteki Yabancı Kurumlar

1 - Sermaye şirketleri

- Anonim şirketler
 - Limited şirketleri
 - Eshamli komandit şirketler
 - SPK'nin düzenleme ve denetimine tabi fonlar
 - Yatırım fonu
 - Emeklilik yatırım fonları
 - Konut finansmanı fonları
 - Varlık finansmanı fonları
 - Aynı nitelikteki yabancı kurumlar sermaye şirketidirler.
- Eshamli komandit şirketlerde
- Komanditer ortağın payı kurum kazancı
 - Komandite ortağın payı şahsi ticari kazanç

SERMAYE ŞİRKETLERİ	
Şirket Türü	Açıklama
Limitet Şirket	<ul style="list-style-type: none">• En az 1 en fazla 50 ortakla kurulabilir• Sermayesi en az 10.000 TL olmalıdır• Ortak sayısı 1 e düşerse 7 gün içinde tescil edilmelidir.
Anonim Şirket	<ul style="list-style-type: none">• En az 1 ortak en fazla ortak sayısı belli olmayan• Sermayesi en az 50.000 TL olmalıdır• Yönetim kurulu 1 ortakla olabilir. Bir ortağın mutlaka Türk Vatandaşı olması gerekir.
Eshamli Komandit Şirket	<ul style="list-style-type: none">• Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin kurumlar vergisi mükellefiyeti komanditer ortağın hissesine yöneliktir.• Vergiye tabi kurum kazancının komanditer ortakların hissesine isabet eden kısmı kurumlar vergisine, komandite ortaklara isabet eden kısmı bu ortaklarca beyan edilmek suretiyle gelir vergisine tabi tutulacaktır

3 - İktisadi Kamu Kuruluşları (1)

İktisadi kamu kuruluşları, kamu idare ve kuruluşlarına ait veya bağlı olan tüm iktisadi işletmeleri kapsar. Bir iktisadi kamu kuruluşunun varlığından söz edebilmek için kuruluşun;

- Kamu idare veya kamu kuruluşlarına ait veya bağlı olması (ait olma sermaye bakımından, bağlı olma ise idari bakımdan bağlılığı ifade eder.),
- Sermaye şirketi ve kooperatif şeklinde kurulmamış olması,
- Ticari, sınai veya zirai alanda devamlı olarak faaliyette bulunması gerekmektedir.

4 - Dernek veya Vakıflara Ait İktisadi İşletmeler (1)

Dernek ve vakıflar tüzel kişilikleri itibariyle kurumlar vergisinin konusu dışında olup, bunlara ait iktisadi işletmeler kurumlar vergisi mükellefidir .

Bir iktisadi işletmeden söz edebilmek için işletmenin,

- Vakıf veya derneğe ait veya bağlı olması (ait olma sermaye bakımından, bağlı olma ise idari bakımdan bağlılığı ifade eder.),
- Sermaye şirketi ve kooperatif şeklinde kurulmamış olması,
- Ticari, sınai veya zirai alanda devamlı olarak faaliyette bulunması **gerekmektedir.**

Devamlılık unsuru, bir hesap dönemi içinde aynı veya ayrı faaliyet alanında ticari mahiyet arz eden işlemlerin birden fazla yapılmasını ifade etmektedir. Aynı hesap döneminde tek işlem nedeniyle ticari faaliyetin organizasyon gerektirmesi veya amacının ticari olması durumunda devamlılık unsurunun varlığı kabul edilir.

5 - İş Ortaklıkları (1)

- Kurumlar vergisi mükelleflerinin kendi aralarında veya şahıs ortakları ya da gerçek kişilerle
- Belli bir işin birlikte yapılmasını ortaklaşa yüklenmek ve kazancını paylaşmak amacıyla kurdukları ortaklıklardan
- “iş ortaklığı” olarak mükellefiyet tesis edilmesini talep edenlerdir.

Ancak talep edilmesi halinde iş ortaklığı kurulabilir.

Dar Mükellef Kurumlara İştirak

- Dar mükellef kurumlar dağıtılan kazanç üzerinden Türkiye de Kurumlar Vergisi Ödemediği için kazancın istisna olabilmesi aşağıdaki şartların tamamının sağlanmasına bağlıdır.
- İştirak payını elinde tutan şirketin, yurt dışı iştirakin **ödenmiş sermayesinin en az % 10'una sahip olması,**
- Kazancın elde edildiği tarih itibarıyla iştirak payının kesintisiz olarak **en az bir yıl süreyle elde tutulması**
- İştirak edilen kurumun faaliyette bulunduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az **% 15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması**
- İştirak kazancının, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar **Türkiye'ye transfer edilmesi**

TAŞINMAZ MALLAR İSTİSNASI****

- *Menkul kıymet veya taşınmaz ticareti ve kiralanmasıyla uğraşan kurumların bu amaçla ellerinde bulundurdukları istisna kapsamındaki değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar istisna kapsamı dışındadır*
- *Söz konusu aktif kalemlerin para karşılığı olmaksızın devir ve temlik, trampası gibi işlemler istisna kapsamına girmemektedir. .*
- İştirak hisseleri
- Kurucu senetleri,
- İntifa senetleri
- Rüçhan haklarının
- Taşınmazlar
 - Arazi,
 - Tapu siciline ayrı sayfaya kaydedilen bağımsız ve sürekli haklar,
 - Kat mülkiyeti kütüğüne kayıtlı bağımsız bölümler

En az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alanların satışından doğan kazançların % 75'lik kısmı

- İstisna, satışın yapıldığı dönemde uygulanır
- Satış kazancının istisnadan yararlanan kısmı satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulur
- Satış bedelinin, satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi şarttır
- Şartlar sağlanmaz ise vergi zıyana sebebiyet verilir
- *Taşınmazların kaynak kuruluşlarca kira sertifikası ihracı amacıyla varlık kiralama şirketlerine satışı ile bu varlıkların varlık kiralama şirketlerince taşınmazın devralındığı kuruma satışından doğan kazançlar için bu oran %100 olarak uygulanır ve bu taşınmazlar için en az iki tam yıl süreyle aktifte bulunma şartı aranmaz (6111 sayılı kanun değişikliği)*

ÖRTÜLÜ SERMAYE *****

- Kurumların, ortaklarından veya ortaklarla ilişkili olan kişilerden
- Doğrudan veya dolaylı olarak temin ederek işletmede kullandıkları borçlarını,
- Hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte kurumun öz sermayesinin üç katını aşan kısmı,
- İlgili hesap dönemi için örtülü sermaye sayılır.

Ortak

- Kurumun hem ortak olduğu kurumlarla hem de söz konusu kuruma ortak olan gerçek kişi ve kurumlar ile olan ilişkisini kapsamaktadır

Ortakla ilişkili kişi

- Ortağın, doğrudan veya dolaylı olarak en az %10 oranında ortağı olduğu veya en az %10 oranında oy veya kâr payı hakkına sahip olduğu bir kurumu
- Doğrudan veya dolaylı olarak ortağın veya ortakla ilişkili bu kurumun sermayesinin, oy veya kâr payı hakkına sahip hisselerinin en az %10'unu elinde bulunduran bir gerçek kişi veya kurumdur

ÖRTÜLÜ SERMAYE SAYILMAYACAK BORÇLAR

- Gayri nakdi teminatlar karşılığında üçüncü kişilerden yapılan borçlanmalar
- Banka ve finans kurumlarından temin edilerek kullanılan borçlar
- Bankalar tarafından yapılan borçlanmalar
- Ortak Banka veya Finans kuruluşlarından yapılan borçlanmaların %50 si

ZARAR MAHSUBU

Kurumlar vergisi matrahının tespitinde

- Beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla geçmiş yılların beyannamelerinde yer alan zararlar
- Türkiye'de kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarla ilgili olanlar hariç olmak üzere, beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla yurt dışı faaliyetlerden doğan zararlar
- 6111 Sayılı Vergi Barısı Kanunundan faydalananlar gecmiş yıl zararının %50 sini mahsup edebilirler

VERGİLENDİRME DÖNEMİ VE TARHİYAT

- Kurumlar vergisinde vergilendirme dönemi, hesap dönemidir. Kendilerine özel hesap dönemi tayin edilenlerin vergilendirme dönemi ise özel hesap dönemleridir.
- Kesinti suretiyle ödenen vergilerde, istihkak sahiplerince ayrıca yıllık beyanname verilmeyen hallerde, vergi kesintisinin ilgili bulunduğu dönemler vergilendirme dönemi sayılır.
- Kurumlar vergisi, beyannamenin verildiği vergi dairesince tarh olunur.
- Kurumlar vergisi, bağlı olunan vergi dairesine beyannamenin verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse, vergiyi tarh edecek daireye geldiği tarihi izleyen üç gün içinde tarh edilir.

BEYAN ESASI

- Mükellefin veya vergi sorumlusunun beyanı üzerine tarh olunur
- Her mükellef vergiye tâbi kazancının tamamı için bir beyanname verir
- Mükelleflerin şubeleri, ajansları, alım-satım büro ve mağazaları, imalâthaneleri veya kendilerine bağlı diğer iş yerleri için, bunların bağımsız muhasebeleri ve ayrılmış sermayeleri olsa dahi ayrı beyanname verilmez
- Kooperatiflerin gelirlerinin vergi kesintisine tâbi tutulan taşınmaz kira gelirlerinden ibaret olması halinde, bu gelirler için beyanname verilmez.

KVK ORAN % 20

3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

Safhalar	Alış	Ödenen KDV	Satış	Hesaplanan KDV	VD Ödenen KDV
Üretim	-----	-----	100	18	18
Ana Bayii	100	18	120	21	3
Toptancı	120	21	150	27	6
Perakendeci	150	27	200	36	9
Tüketici	200	36	----	----	----
TOPLAM					36

KDV KONUSU

Türkiye'de yapılan

- Posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetleri,
- Her türlü şans ve talih oyunlarının tertiplenmesi ve oynanması,
- Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler
- Profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar, yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi, gösterilmesi
- Müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışlar
- Boru hattı ile ham petrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınmaları
- Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri

KDV NİN MUKELLEFİ	
Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde	Bu işleri yapanlar
İthalatta	Mal ve hizmet ithal edenler
Transit taşımalarda	Gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlar
Yayıncılıkta	Radyo ve televizyon kurumları
Her türlü şans ve talih oyunlarında	Tertip edenler
Profesyonel Sanatçı ve Sporcuların yarışma ve gösterilerini	Yarışma ve gösterilerini düzenleyen ve tertip edenler
Kiralamada *****	Kiraya verenler
İsteğe bağlı mükellefiyette	Talepte bulunanlardır

TESLİM

Teslim

- Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının
- Malik veya onun adına hareket edenlerce,
- Alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesidir.
- Bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdi teslim hükmündedir.
- Malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeciyi veya sürücüye tevdi edilmesi de mal teslimidir

HİZMET 6992

Hizmet,

- Teslim ve teslim sayılan haller ile
- Mal ithalatı
- Dışında kalan işlemlerdir
- Bu işlemler; bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi, şekillerde gerçekleştirilir
- Bir hizmetin karşılığının bir mal teslimi veya diğer bir hizmet olması halinde bunların her biri ayrı işlem olup, hizmet veya teslim hükümlerine göre ayrı ayrı vergilendirilirler

VERGİYİ DOĞURAN OLAYIN MEYDANA GELMESİ

Durum	Verginin Doğması
Mal teslimi ve hizmet ifası	Malın teslimi veya hizmetin <u>yapılması</u>
Malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi	Bu belgelerde <u>gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi</u>
Kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde	Her bir <u>kısımın teslimi</u> veya bir <u>kısım hizmetin yapılması</u>
Komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda	Malların <u>alıcıya teslimi</u>
Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi	Malın <u>nakliyesine başlanması</u> veya <u>nakliyeciyi veya sürücüye tevdi</u> .
Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri enerji dağıtım veya kullanımlarında bunların bedellerinin	Tahakkuk ettirilmesi,
İthalatta (Gümrüğe Tabi)	Gümrük vergisi <u>ödeme mükellefiyetinin başlaması</u>
İthalatta (Gümrüğe Tabi Değil)	Gümrük <u>beyannamesinin tescili</u>
Yabancı ülkeler ile Türkiye arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta	Gümrük bölgesine <u>girilmesi veya çıkılması</u>

KDV ORAN VE LİSTELER	
Kanuni Oran	% 10
Yetki	BKK 4 Kata artırmaya %1 e indirmeye
Uygulanmakta Olan Oranlar	
1 Sayılı Liste (İndirimli Oran)	%1
2 Sayılı Liste (İndirimli Oran)	%8
Listeye Dahil Olmayanlar (Genel Oran)	%18

Basarilar

BAŞARILAR DİLERİM.....